

NAKlap

A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA

2014. május, II. évfolyam 5. szám

A földbizottságok megalakulása előtti átmenet

11-13. oldal

A magyar pálinkafőzés védelmében
5. oldal

Az Országos küldöttgyűlés határozatai
4. oldal

Tájékoztató a 2014-es tagdíjbevallásról

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) 2014-es tagdíjbevallása az alábbi ütemterv szerint történik:

I. Tájékoztató levelek kiküldése: amelyben rövid áttekintést adunk minden Kedves Tagunknak arról, hogy a tagdíjbevallással kapcsolatban milyen teendői vannak, hogyan kell teljesítenie kamarai kötelezettségeit.

II. Tagdíjbevallás: a tagdíjbevallási időszak **2014. május 3-tól 2014. május 31-ig** tart. Ezt követően bevallásra nincsen lehetősége. A kamara alapszabály szerint állapítja meg a tagdíjat, amelyet egyúttal felülvizsgálhat, közhiteles adatok alapján módosíthat.

A tagdíjbevallást kizárólag elektronikusan kell elkészíteni, amelyhez azonosítás szükséges. Kérjük, hogy mindenképpen a tájékoztató levélben szereplő kamarai nyilvántartási számot használja a bevallásához, ami tagjegyzékünk adattisztítása miatt eltérhet a tavalytól. Őrizze meg jelszavát, hogy bevallását – ha szükséges – könnyen, utánjárás nélkül meg tudja változtatni.

Bevallását a határidőig bármikor módosíthatja, az utolsó bevallását tekintjük érvényesnek, de kérjük, hogy a május 31-i határidőt vegye figyelembe. Amennyiben nem rendelkezik internet-eléréssel, falugazdász-hálózatunk irodáiban, illetve megyei igazgatóságunkon kérhet segítséget munkatársainktól. Bevallása után kérjük, hogy várja meg a díjbekérő levelet, melyet postai úton küldünk ki.

Kérjük abban az esetben is tegyen bevallást, ha Ön kapott tájékoztató levelet, de időközben törlési kérelmet terjesztett elő! A benyújtott kérelmet, a csatolt dokumentumok ismeretében elbíráljuk és értesítjük Önt az eredményről. Ha a törlésről döntöttünk, akkor a korábban benyújtott bevallását, értelemszerűen, nem vesszük figyelembe.

III. Díjbekérő levelek kiküldése, tagdíj megfizetése: a bevallás lezárását követően minden tagunk díjbekérő levélben kap értesítést, hogy mekkora összegű tartozást kell megfizetnie, amelynek egyenlegközlőjében a korábbi tartozásait illetve az Ön által 2014-re megadott tagdíj összegét is feltüntetjük.

A tagdíjat a **NAK 11749008-20190244** számú bankszámlájára banki átutalással, illetve – amennyiben igényelt – csekken lehet befizetni. Átutaláskor a közleményben kérjük, ne felejtse el feltüntetni a kamarai nyilvántartási számát. **A tagdíj megfizetésének határideje 2014. július 7.**

IV. Számlázás: a kamara jogosult közhiteles adatok alapján ellenőrizni a tagdíjbevallásokat, amelyet követően minden tagunknak számlát állítunk ki.

A bevallásról bővebben a <http://ugyfelkapu.nak.hu> oldalunkon lévő GYIK-ben olvashat. Az itt található Üzenetküldővel üzenhet, de személyesen is felkeresheti munkatársainkat, amely elérhetőségekről a NAK-lapban vagy a www.nak.hu honlapunkon kaphat tájékoztatást.

Tisztelt Olvasó!

Egy új beruházás átadása, amikor a nemzetisín szalagot átvágjuk, az olyan, mint amikor egy újszülött kezd el az életét. Az ember fejében is az ilyenkor szokásos gondolatok játszanak: hogyan fejlődik tovább, mennyi munka és energia kell ahhoz, hogy biztonsággal lábra álljon és vajon sikeres lesz-e a „nagybetűs életben”? Mindez Hajdúszováton jutott eszembe, ahová új sertéstelepének avatására hívtam egy fiatal gazdálkodót.

Íme röviden a siker receptje. Egy elsőgenerációs gazda, Sain Krisztián, 1998-ban kezdett foglalkozni 3 kocával, a kezdő lökést akkor a kedvezményes kölcsön adta. Az állomány fokozatosan fejlődött, és ami a legfontosabb, tartósan profitot hozott, ma már havonta 1000 sertés hagyja el a birtokot. 2013-ban nyílt lehetőség a fejlesztésre: a 332 millió forintos beruházás felét támogatások fedezik.

Az új telep avatásának pillanata azért is történelmi, mert az ágazat az utóbbi időben szabályos hullámvasútra került, és bizony sokan útközben kiszálltak már. Tavaly az Európai Unió nemet mondott arra, hogy a következő KAP ciklusban közvetlen támogatást kapjanak a sertéstartók. Az évtizedek óta tartó piacvesztést fokozta az orosz importstop, miközben az ürügyet szolgáltatató afrikai sertéspestis nincs is az országban. A tenyésztők a PRRS betegség miatt aggodalmaskodnak, amely a nagyüzemek 10 százalékban van jelen.

A kihívások terhének ugyanakkor nem egyedül a gazdák vállait kell nyomnia. Az elmúlt évek ugyanis azt bizonyították, hogy az eredményeket nem magányos hősök hozzák létre, és nem is egy világ ellen kell harcra szállniuk, mint a mozifilmekben szokás. A gazdaságok ugyanis, bármilyen erős alapokra is építkeznek, hamar elvesznének az ellenséges szélmalom-harcban.

Az MVH ezekben a napokban kezdte meg állatjóléti támogatások kifizetését, amelynek során 1,89 milliárd forintot utalnak át a sertéstartók számláira. 2014-ben már állategységenként 9 117 Ft támogatás igényelhető a korábbi 7 160 Ft-tal szemben. Magyarország benyújtotta az Európai Bizottság számára a „koca állatjóléti támogatási rendeletet”, amelynek jóváhagyása esetén tenyész kocánként körülbelül 40 000 Ft-ra lehet számítani a nemzeti költségvetésből.

A Kamara szakemberei ott vannak a Kiváló Minőségű Sertéshús Program bíráló bizottságában, annak érdekében, hogy megkülönböztethessük a „kiváló” a „jótól”. Az afrikai sertéspestissel, amely már az uniós tagországokban is megjelent, kiemelten foglalkozik a NAK vezetése, ugyanígy részt veszünk PRRS mentesítést célzó munkában, amelyet több éves előkészítés után kezdett meg az ország két régiójában a Nemzeti Élelmiszerbiztonsági Hivatal.

A legbüszkébbek arra a munkára vagyunk, amelyet az élősértés és a félsértés ÁFA-terheinek csökkentésében végeztünk. Egyik kezdeményezői voltunk a rendelkezésnek, de nem álltunk meg itt: a programot monitoring vizsgálat kíséri.

A hajdúszováti farm tehát nem légtüres térben indul. Látványos példája annak, hogy ha a tehetségben és ambícióban a gazda részéről nincs hiány, akkor a közösség és a döntéshozók nem hagyják magára. Mert az agrárium fejlődése mindannyiunk közös felelőssége.

Az együtt elért sikerekben bízva kívánok jó közös munkát!

Üdvözlettel: György Balázs, a NAK elnöke

Kedvezmények Kamarai Kártyával!

Májustól takarmánykeveréket, rovarcsapdát és ipari mérlegeket is vásárolhatnak kedvezménnyel tagjaink. A kedvezmények köre folyamatosan bővül. A kártya elfogadóhelyinek listájáról és a kedvezményekről részletesen a <http://www.nak.hu/hu/kamarai-kartya> jelentkező weboldalon is értesülhetnek.

- **OTP:** gyorsított hitel-ügyintézés, tanácsadás, csökkentett díjak.
- **MOL:** akár 10 Ft üzemanyagár-kedvezmény literenként, MOL-NAK üzemanyagkártyával.
- **Fertilia Kft.:** Kedvezményes egyedi UMG MICRO starterműtrágya, kizárólag kamarai tagoknak, továbbá ingyenes talajminta-vételi szaktanácsadás.
- **Secret Control GPS Kft.:** műholdas flottakövető, illetve gépjárművédelmi rendszerek akár 30-60%-al olcsóbban.
- **NS Autóház Kft.:** Fiat és Toyota haszongépjárművek 4-20%-os engedménnyel.
- **Schneider Autóház Kft.:** Mazda gépjárművek 10 %-os kedvezményig.
- **Hitachi Power Tools Hungary Kft.:** 5% általános plusz kedvezmény az akciós árakon felül.
- **TrendSys Kft.:** 20% kedvezmény munkavédelmi és minőségirányítási szolgáltatásokból.
- **Millefolium Stratégia Kft.:** Gazdasági és adóügyi tanácsadás 20%-kal olcsóbban.
- **Business Lift Kft.:** Minőségügyi és élelmiszerbiztonsági tanácsadás 20%-os kedvezménnyel.
- **HL-LAB Talajvizsgáló Laboratórium:** 10% kedvezmény kamarai tagoknak.
- **E.ON:** 10% kedvezmény az E.ON Solar Program napelemes rendszereiből.
- **Tank-Szer Kft.:** 10-15% kedvezmény üzemanyag technológiai szereléssel, telepítéssel és karbantartással kapcsolatos szolgáltatásokra.
- **Agrárin Kft.:** Agrárinformatikai és agrárelektronikai eszközök akár 5% kedvezménnyel.
- **Oxy-Up:** Synergia Maxima Kft.: üzemanyag-fogyasztást csökkentő adalék 10%-kal olcsóbban a kamarai tagoknak.
- **TTS Takarmány Kft.:** takarmánykeverékek, olajos és gabonamagvak és azok melléktermékei, mennyiségítő függően sávok kedvezmények.
- **Metripod M-93 Kft.:** Elektronikus és mechanikus mérlegek gyártása és kamarai tagoknak 4% kedvezménnyel.
- **MTA ATK NÖVI:** Csalomon: előrejelzésre használható feromon csapdák, több mint száz károsító rovarfajra, kamarai tagoknak 5%-kal olcsóbban.

Országos küldöttgyűlés Gödöllőn

Április 29-én, a Szent István Egyetem aulájában 228 küldött regisztrált, így a részvételi arány meghaladta a kétharmadot. Györffy Balázs elnök kijelentette, hogy a köztestületnek 2014-ben is meg kell felelnie a folyamatosan növekvő kihívásoknak, a felelősség, a tudás és a határozottság szellemében.

A küldöttgyűlés először az alapszabály módosításáról szavazott, és egyhangúan elfogadta a tagdíjfizetéssel kapcsolatos változtatásokat. Ennek értelmében a kamarai tagdíj 2014-ben nem módosul, marad a 11 tagdíjfizetési osztály és a sávosan növekvő, 2000 forintról egymillió forintig terjedő tagdíj, de a regisztrált termelő szervezetek a tagjaiktól felvásárolt termés nettó árbevételét a tagdíj

alapjából levonhatják. A tagdíjbevallás elektronikusan történik, erről a kamarai tagok postai úton értesítést kapnak. A 2013-as időszakra érvényes bevallás hibás elkészítése miatt nincs szankció, de ettől az évtől kezdve már automatikusan regisztrálja a rendszer az esetleges büntetést. Az ellenőrzés az adóhivataltól kapott adatok alapján történik.

Az alapszabály módosításával vált lehetővé, hogy a megfelelő végrehajtási rendelet elkészültéig, a helyi földbizottsági feladatokat a NAK megyei elnökségei veszik át. Döntéseiket minden esetben a Területi Agrárgazdasági Bizottságok (TAB) vezetőségének véleménye alapján hozzák meg. A feladatok ellátása érdekében a TAB feladatai is részletezésre kerültek a módosított alapszabályban.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara küldöttgyűlése elfogadta új Üzleti Etikai Szabályzatát. Ez a magyar viszonyokat szem előtt tartó és az uniós normákkal is harmonizáló kódex rögzíti, hogy ami jogszerűtlen, egyben etikátlan is, illetve hogy a megkötött szerződéseket teljesíteni kell. A Kamara tagjától elvárható, hogy csak olyan feladat teljesítésére vállaljon kötelezettséget, amelyre képes, és a piac illegális szereplőivel ne szerződjön.

A NAK közgyűlése végül lezárta a 2013-as üzleti évet és elfogadta a 2014-es költségvetést. Az idei pénzügyi tervezésnél a falugazdász-hálózat feladatainak ellátására szolgáló források bővítése, illetve az informatikai fejlesztés kap hangsúlyt.

Brüsszel adóztatná a magyar házipálinkát

Miniszteri ellenérvek

Néhány héttel ezelőtt az Európai Unió bírósága azt a döntést hozta, hogy a magyar házipálinka főzés adómentessége ellentétes a gazdasági közösség jogszabályaival. Ezt a döntést a magyar kormány nem fogadta el. Az első ellenérvek között szerepelt, hogy a gazdák a saját maguk által termelt gyümölcsöt dolgozzák fel ilyen módon és saját használatra készítene belőle hungaricumot. Egyébként hasonlóan osztrák, szlovén és más tagországokhoz. A pálinka készítése a nemzeti hagyományokon alapul. Ugyanakkor az Európai Parlament a feloszlása előtti utolsó ülésén szavazott a brüsszeli bürokraták szerint „természetidegen, nem őshonos, agresszív, ezért visszaszorítandó növények” listájáról is. Ebben szerepel a leginkább Magyarországon elterjedt fehér akác is. A vita –mindkét kérdésben- várhatóan még hónapokig elhúzódik. Fazekas Sándor vidékfejlesztési minisztert kértük meg a magyar kormányzati álláspont részletesebb ismertetésére.

■ *Úgy tűnik, pálinkacsata dúl Brüsszel és Budapest között. Miért tartják felháborító provokációnak a brüsszeli álláspontot?*

■ Pálinkacsata az akácson úton – így is jellemezhetnénk ezt a küzdelmet. Összeegyeztethetetlen nemzeti érdekeinkkel, hogy az Európai Unió bírósága ítéletében kimondta: ellentétes az uniós joggal a házi pálinkafőzés adómentessége. Az EU fittyet hány a magyar tradícióra, noha a pálinkafőzés és a hungarikum-

nedű fogyasztása Kárpát-medencei életformánk része. A nemzetgazdasági tárcával közösen megalkotunk egy olyan jogi megoldást, mely áthidalja az EU és hazánk közti véleménykülönbséget. Bízom benne, mindkét fél megelégedésére.

■ *Az Európai Unió irányába nemrég akác-ügyben is éles bírálatot fogalmazott meg a magyar kormány. A baloldali pártok szerint fölösleges konfliktusokba bonyolódik a kabinet, ami ront hazánk megítélésén. Mi erről a véleménye?*

■ Azok gondolkodnak úgy, hogy felesleges védeni a magyar hagyományokat, akik egy szovjet bábállamban tanulták a politikát. Brüsszel nem a magyar érdekek feladását követelő Szovjetunió fővárosa, hanem az Európai Unió központja. Ott pedig minden-

kinék a saját ügyeit kell képviselnie. Még hozzá határozott módon, ha ez szükséges a sikerhez. Egy korszerű konzervatív kormányzat tudja a dolgát: értékeinket óvni kell mindenkor. Elkötelezett Európa-pártiak vagyunk, ezért a mi dolgunk, hogy közösen tegyük jobbá a közösséget, megőrizve sajátosságainkat. A nemrégiben életbe lépett új földtörvény legfőbb nemzeti kincsünket, a magyar termőföldet veszi védelmébe úgy, hogy összhangban van az uniós szabályozással. Így megharcolunk pálinka- és akácügyben is a magyar érdekekért, miközben az EU tagjai maradunk, megőrizve a tagságból származó előnyöket és gyarapodási lehetőségeket. A nemzeti érdekvédelem leghatékonyabb terepe tehát az EU. Még akkor is, ha van olyan ellenzéki szerveződés, amely vitatja ezt.

■ *A Jobbikra gondol, jól értem?*

■ Igen. A magát nemzeti radikálisnak tartó párt „át-

esik a ló túloldalára”. Mert más hozzáállás az Európai Unióban nemzeti érdekvédő politikát folytatni egészen, mint a kilépést felelőtlenül fontolgatni. A mezőgazdaság számára különösen előnyös, hogy az európai közösség tagjai vagyunk. Ezzel tisztában van minden vidékfejlesztés-politikában jártas ember, minden agráriumból élő földműves. Érthetetlen, hogy miért riogatják a kilépéssel a vidék népét, miközben tisztában vannak azzal, hogy ezzel jelentős uniós anyagi források apadnának el. A Jobbik agrárpolitikája közéleti aszályllyal fenyegeti a mezőgazdaságot. A kormányzat azonban jó irányba vezeti az ország szekerét. Nem lesz „politikai szárazság” a földeken, jó lesz az agrárpolitikai termésátlag. Erre vállalkozik a harmadik Orbán-kabinet.

Az öntözés nemzeti érdek

Lezárult az országos vízigényfelmérés első szakasza

Míg az Európai Unióban a termőföldek tizenhárom százalékát öntözik, Magyarországon ez az arány mindössze másfél százalék. A nálunk jóval csapadékosabb Németországban, Ausztriában és Lengyelországban is sokkal fejlettebb az öntözési rendszer. Tavasszal a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara felmérte a gazdák öntözővíz igényét. Az eredményekről Hubai Imre kamarai alelnököt kérdeztük.

■ Miért pont most indult el ez a program?

Január 1-től, a víztársulatok által üzemeltetett állami tulajdonú, közcélú vízművek a Belügyminisztérium vagyonkezelésébe kerültek. Megszűnt ezzel az az anomália, hogy sokszor egy-egy néhány kilométeres vízfolyásnak akár féltucatnyi üzemeltetője is legyen. Most tisztázható lesz, hogy ki a felelős, ki az a jogi személy, aki az esetleges fejlesztéseket kezdeményezi, aki a pályázatokat benyújtja. Ám minden tervezés akkor ér valamit, ha pontosan tudjuk, hogy milyen igényeket kell kielégíteni. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara ezért örömmel vállalta, hogy felmérést készít arról, hogy mekkora az idén, nagyobb beruházás nélkül is kielégíthető vízmennyiség, hol található a vízkivételek helye, illetve melyek a gazdálkodók távlati elképzelései. A célunk az volt, hogy ennek alapján olyan véleményt fogalmazzunk meg, amely az öntözőrendszer infrastrukturális fejlesztését, az erre szolgáló források szükségességét megfelelően megindokolja és alátámassza a valós gazdálkodói igényekkel. A munka egyedülálló, hiszen ilyen korábban soha nem volt. Azelőtt úgy indult el egy-egy vízügyi fejlesztés, hogy néhány termelő összefogott, levelet írt, kérelmet nyújtott be és szerencsés esetben valamelyik ötéves tervben került rá pénz. Most lesz mire alapozva tervezni.

■ Mi volt a felmérés módszertana, melyek és mennyire megbízhatóak az eredmények?

Március 10-31. között a NAK országos rendezvényein illetve a személyes adatfelvétel útján közel 5 ezer gazdálkodótól érkezett vízigény bejelentés a falugazdászokhoz, mintegy 400 ezer hektárra. Ez négyszerese a jelenleg ténylegesen öntözött területnek, jóllehet 200 ezer hektárra van érvényes vízjogi engedély, mégis csak a felét öntözik. Mindez köbméterekben kifejezve: az eddig felhasznált évi 100 millió köbméter öntözővíz mellé 350 millió köbméter vízmennyiségre érkezett igény.

Hangsúlyozni kell, hogy a felmérés nem tudományos és nem reprezentatív, de azzal a szakemberek is egyetértenek, hogy reális képet fest. Azt tapasztaltuk ugyanakkor, hogy tízből kilenc gazda azt mondja, hogy szívesen öntöznék, de a jogszabályi környezettel nincs tisztában vagy nincs öntözőberendezése, esetleg nem áll rendelkezésre a földje szélén olyan vízfolyás, kút, amiből öntözővizet tudna kiemelni, ezért nem jelentkezik. Sokan szkeptikusak, nem került át a köztudatba az a kormányzati szándék, hogy az öntözésfejlesztésre a jövőben források állnak majd rendelkezésre.

A gazdálkodók többsége az öntözésfejlesztés legnagyobb gátjaként a hiányosan kiépült csatornahálózatot tartja. A beruházásokhoz megfelelő hazai és uniós források, jól működő pályázati konstrukciók kellenek. A gazdálkodók azzal is tisztában vannak, hogy a fejlesztés önrészt is igényel, az igénybejelentők nagy száma így arra enged következtetni, hogy adott esetben áldozatot is szívesen vállalnak az ügy érdekében. Az öntözővízhez való hozzáférést azonban nemcsak a hiányos vagy hiányzó vízművek, hanem az is akadályozza, hogy a vízjogi engedélyezési eljárás hosszadalmas és költséges. Ahogy most látjuk, csaknem 1000 jogszabályt kell megváltoztatni, ami hatalmas feladat.

■ Hogyan érvelne a döntéshozók előtt annak érdekében, hogy minél gyorsabban haladjon a munka, és minél több forrás álljon rendelkezésre?

Mostani számítások szerint mintegy 200 milliárd forint kellene arra, hogy a hazai öntözhető mezőgazdasági területet érdemben bővíteni lehessen. Ez első ránézésre óriási összeg, azonban közgazdasági szempontból is biztosan megtérülő befektetés. Egy átlagos évben harmadával is növelhető a termés mennyisége, hát még olyan csapadékhányos években, mint amilyen

a 2007-es és a 2012-es volt, amikor sok helyen a termés teljes egészében megsemmisült. És ne feledjük, most már tíz évből három-négy aszályos. Növeli a megtérülés esélyét, hogy az öntözött területeken kevesebb műtrágyát kell használni, mert több ásványi anyag oldódik ki a termőföldből.

A másik fő szempont a termelési biztonság, javak megtérüljenek, illetve hogy nemzeti szinten el tudjuk magunkat látni élelmiszerrel. Nyugat-Európában ez nemzetgazdasági kérdés: például azzal, hogy az Ibériai-félszigetet teljesen öntözhetővé tették, kertészeti nagyhatalommá vált Spanyolország. Mi magyarok pedig még azt a lehetőséget sem használjuk ki, hogy itt, a Kárpát-medencében élünk, ahonnan évente körülbelül 6 milliárd köbméter víz folyik ki úgy, hogy nem hasznosítjuk.

Most 400 ezer hektárra érkezett öntözővíz igény, de a szakemberek szerint az ország termőterületének ötöde az, amit öntözhetővé kellene tenni, mintegy 1.2 millió hektárt. Ennek hiányában ezek a területek nem lesznek képesek a fejlődésre. Szorozzuk csak össze a számokat és világossá válik, hogy mekkora hatalmas ugrást jelentene ez a magyar mezőgazdaságnak. És nem csak mennyiségi értelemben, hiszen a biztonsággal öntözhető területeken a gazdálkodó más kultúrák termesztésére is vállalkozhat.

I A felmérés első szakasza lezárult. Aki lemaradt, kimaradt?

Aszály miatt senkit se érjen kár és az öntözővíz segítségével nőjön az agrárium versenyképessége és a termelés biztonsága.

I Szó sincs róla! A gazdák továbbra is felkereshetik falugazdászuakat, akik regisztrálják az igényeket. Május végén zárul a KEHOP tervezése illetve más forrásokat is fel kell deríteni. Ahol öntözésfejlesztés lesz, oda vissza fogunk menni, lehet, hogy az új adatok birtokában, 6-8 megyében új felmérés válik szükségessé. Idén is van egynyaras öntözővíz iránti igény benyújtására lehetőség, ez egy rendkívül egyszerű eljárás, és gyors segítség. A hosszabb távú öntözési stratégiához azonban, az említett forrásfelderítés mellett az adminisztrációs korlátok legyűréséhez kell mihamarabb hozzálátni. Hogy közelebb kerüljön az a cél, hogy aszály miatt senkit se érjen kár és az öntözővíz segítségével nőjön az agrárium versenyképessége és a termelés biztonsága.

Az ezerarcú Bács megye

Ahogy mondani szokás, nem illik egy emberről két bőrt lehúzni, ám Domján Gergely esetében el kellett ettől tekintenünk, mivel ő nem csupán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Bács-Kiskun megyei elnöke, hanem a NAK mezőgazdasági osztályának a vezetője is. A téma tehát az asztalon hevert, s miután az is kiderült a beszélgetés során, hogy rengeteg a közös ismerős a szakmából, így csak abbahagyni, pontosabban félbe szakítani tudtuk az eszmecserét.

■ *Önnek – félreértés ne essék, jó értelemben vetten – paraszti vér folyik az ereiben. Úgy gondolom, hogy megfelelő embert választottak a megfelelő helyre...*

■ Sosem titkoltam a paraszti származásomat, s ma is büszkén vallom, hogy már a felmenőim is gazdálkodtak, így beleszülettem a paraszti létbe. A diplomák megszerzése után olyan munkakörben dolgozhattam, ahol igen széles ismertségi körre tehettem szert, ennek következtében, számomra aligha van fehér folt a megyében, már ami az agrárterületet illeti. Mondhatnám úgy is, hogy szinte mindenütt úgy fogadnak, mintha haza mennék, s ez a munkámhoz szükséges bizalmi légkört is megteremtette. Magam is gyakorló gazdálkodó vagyok, tehát a gazdátársaim problémáiba nem kell beleélnem magam, mert gyakran a saját bőrömon érzem és tapasztalom, hogy mi a gond.

■ *Megismerve az életútját, Ön mindig olyan területen dolgozott – lásd vetőmag szakma –, ahol szükség volt az újszerű, innovatív gondolkodásra. Most, a kamarai feladatok megoldása hasonló kihívásokat jelenthet a megyei apparátus, vezetés számára...*

■ Látja, ezt így soha nem fogalmaztam meg magamnak, de jól összegezte a lényegét. Való igaz, hogy a megyére mindig is jellemző volt az újszerűség iránti vágy s tettekkészség. Az agrárgazdaság területén olyan cégek, kutatóintézetek (ZKI, Paprikakutató Intézet ...) működnek itt évtizedek óta, amelyekre az innovatív gondolkodás a jellemző. Nem véletlen, hogy a közelmúltban egy kamarai rendezvényen az ezerarcú Bács megyét mutathattuk be, ami jelzi, hogy ez a megye agrármegye, és a növénytermesztési, állattartási ágazatok teljes vertikuma – értsd ez alatt a „Termőföldtől az asztalig” terjedő folyamatokat – itt megtalálható. S jelentős a zöldség, a gyümölcsstermesztés, a kertészeti ágazat is.

A kunsági borvidék ma már szintén a megye egyik sikeres területe, hiszen innen származik a hazai bortermelés 40 százaléka. Kevesen tudják azt is, hogy a mi megyénk a második helyen áll a terület nagyságát illetően a dohánytermesztésben. Azt mondhatom, hogy a megye előkelő pozíciókat vívott ki magának az agrárgazdaságban, s erről tanúskodik a több mint negyvenezres kamarai taglétszám is.

■ *Lehet, hogy naiv a kérdés: nehéz volt-e a megyei kamarai szervezetet felállítani?*

■ Nem, mert sikerült olyan pozitív hírt keltenie az új Kamarának, hogy még ma is naponta érkeznek új önéletrajzok, pályázatok, például a falugazdász hálózathoz. Mi a jók közül választhattuk a legjobbakat. Meggyőződésem, hogy a kollégáim valamennyien talpraesetten, a feladathoz illő alázattal, tudással, felkészültséggel dolgoznak. Muszáj így dolgozni, mert nincs idő a tanulásra, a kísérletezésre, annyira szerteágazóak a feladatok. Létszámgondunk tehát nincs.

■ *Milyen szolgáltatásokat nyújtanak a tagság részére?*

■ A falugazdász hálózatunk (jelenleg 59-en vannak) egyre jobban működik, a

Névjegy

Domján Gergely: „Gazdálkodó családként Kecskemét mellett éltek a nagyszüleim, ezt az életet folytatták a szüleim is. Az érettségi után agrármérnöki diplomát, később vetőmag gazdálkodási szakmérnöki diplomát szereztem. Gyakornok, majd növénytermesztő és állattenyésztő agronómus lettem. A tapasztalatszerzés után a Vetőmag Felügyelőséghez kerültem mérnöki munkakörbe. A családom földjeit árveréseken részben sikerült visszaszerezni, majd önálló gazdálkodást kezdtem. A gazdaságot a semmiből teremtettük meg, ócska gépekkel, kevés és apró parcellákon gazdálkodtunk. Ezen a termőföldterületen vállalkozunk ma is. A Magyar Gazdakörök Szövetségébe azért léptem be és dolgozok ma is benne, hogy a saját tapasztalataimat, kudarcaimat példaként hasznosítva szolgálhassam gazdátársaimat, az Agrárkamara elnökségében is ezt folytatom tovább.”

tagság lassan megszokja, hogy ha gondja van, ide jöhet segítségért. Sikerült felállítani a jogsegély szolgálatot, amely péntekenként Kecskeméten, Kiskunhalason, Solton fogadja az ügyfeleket. Ezen kívül a Gazda kártya is egyre népszerűbb, s a MOL üzemanyag kártyát is igényelhetik. A tagok az OTP-nél hozzájuthatnak a 2,5 százalékos MNB kedvezményes hitelkonstrukcióhoz.

Ugyanakkor nagy hangsúlyt helyezünk az információáramlásra, a NAKlap-ban például éppen az előző számban helyeztünk el egy megyei bemutatkozó írást. Amit hiányolok, hogy a megyei kamarai lap már nem jelenhet meg, mert ezt az űrt az országos lap nem pótolhatja. Célunk, hogy tanácsadó szolgáltatást hozzunk létre az energia területén is, ugyanis a szállítások időszakában nehezen tartható a jelenlegi állapot. Ugyancsak tervezzük a könyvelési

tanácsadás megszervezését, mert ezen a területen is sok segítségre van szükségük a gazdálkodóknak.

■ *Végül kevés helyünk maradt a növénytermesztési osztály tevékenységének ismertetésére...*

■ Hát, ez megérne egy külön cikket. Annyit mondhatok, hogy örülök, hogy ebben a két minőségemben tevékenykedhetek, mert azt látom, hogy a két területről szerzett információkkal hatékonyabban dolgozhatunk. A növénytermesztési vonalon a szerződéskötésekről egyeztetünk a nagy felvásárló, feldolgozó cégekkel, s leültünk a malom-, a sütőipar, és a gabonatermesztők képviselőivel egyeztetni. Szóval, itt is akad tennivaló, de tesszük a dolgunkat.

Szél István, a gyümölcsösben termett polgármester

Családi gazdálkodásról, a falvak megtartó erejéről is beszélgettünk Szél István székkutasi polgármesterrel, aki úgy véli, a szorgos munka, az új megoldások keresése, a korszerű technológiák alkalmazása még nagyobb hasznot és megbecsülést hozhat a gazdálkodó magyarok számára.

- Ameddig csak visszaemlékezhetünk ősainkra, a Szél család mindig is a mezőgazdaságban kereste a boldogulást. Az úgynevezett szocializmus előtt, amíg el nem vették a sok munkával, verejtékkel összegyűjtött ősi birtokot, elődeink elég nagy területen foglalkoztak szántóföldi termesztéssel és kertészeti kultúrákkal - mesélt a múltból Székkutas fiatal polgármestere, aki 2010-ben 25 évesen kezdte el vezetni a Csongrád megyei, mintegy 2.300 lakosú települést.

- Nagypapának köszönhetően 1990-től, amikor kárpótlás révén földekhez jutottunk, újra beindult a családi gazdálkodás, majd 1996-ban, amikor én még általános iskolás voltam, a família úgy döntött: kertészkedéssel kíván boldogulni. Ahogy mondani szoktam: édesapám azt álmodta egy éjszaka, hogy a kertészet legyen a család jövője.

És a Szél család jó álmra hallgatott, ugyanis mára már 14 hektáron gyümölcsöst telepített, fél hektáron zöldséggel foglalkozik, míg közel 20 hektáron szántóföldi termelést folytat.

- Foglalmazzunk úgy: ma már csak a család többi tagja - mondta Szél István. - Igaz, amikor legtöbb a munka, én is ott vagyok kertészetben, vagy ahol éppen szükség van rám. Bár én vagyok az egyedüli a családban, aki nem a mezőgazdaságot választotta, hanem az önkormányzati politizálás útjára léptem, és így lettem a Fidesz-KDNP jelöltjeként Székkutas polgármestere.

A szépen gondozott falu első emberének szavaiból azonban gyorsan kiderül, egy percre sem szakadt el a mezőgazdaságtól, pontosan látja a földművelésben, kertészkedésben rejlő lehetőségeket, a valóságot, de reálsan felméri a gondokat is.

- Amikor nekivágtunk a gazdálkodásnak, úgy véltük, a mennyiségi, a minél többet termelés a fontos, nagy táblákat műveltünk, őszibarackot, almát, sárgabarackot kínáltunk a piacnak. Mára ez a tendencia megfordult, és rájött a család, érdemes többféle gyümölccsel foglalkoznunk. Így kertészetünkben megtalálható a cseresznye, a meggy, a körte és a birsalma több fajtája is. A mennyiségnél fontosabb a minőség, és azt valljuk: a kútvolgyi - sósalmi, tápanyagban gazdagabb földeken olyan ízletes gyümölcs terem, amivel lehet vevőket csalogatni. Boltot is nyitottunk, mert a gazdálkodás egyik legnagyobb átka, hogy a haszon legkisebb hányada éppen ott keletkezik, ahol a termesztés folyik. Szomorúan látjuk, hogy miközben az elmúlt tíz évben a gyümölcs ára szinte semmit sem változott, viszont az előállításához szükséges kellékek, - legyen szó vegyszerről vagy gépről - ára jócskán megemelkedett, és ezt az uniós támogatás sem tudja egyensúlyba hozni. A magyar gazdálkodó döbbenetesen szemléli, milyen áron jut el a vevőhöz a kereskedelmi lánc végén a tőle

nyomott áron felvásárolt termék, azért úgy vélem, az egyik kitörési pont éppen a saját értékesítés lehet. Ehhez viszont garantálni kell az állandó jó minőséget.

Szél István azt is elárulta: éppen a piaci igények „kényszerítették rá” a családot, hogy zöldségtermesztéssel is foglalkozzanak, hiszen a boltjukba betérők mindig újabb és újabb kérésekkel álltak elő, a vásárló igényénél pedig nincs fontosabb.

- Azért azt szögezzük le: a családi gazdaságból nagy vagyont nem lehet kitermelni. De ha ügyes, szorgalmas és lelkiismeretes a gazda, szépen meg lehet élni a földből. Ehhez mindig keresni kell az új megoldásokat, például mind előbbre jutni a termelési láncban. Ezért is töri a fejét a család azon, hogy lekvárt, gyümölcslevet készítsen, hiszen az egyedi ízekre, a 100 százalékos természetes alapanyagokból készült termékekre nagy igény van és egyre nagyobb lesz a kereslet.

A családi gazdálkodás hétköznapijainak kitárgyalása után Szél Istvánból már a polgármester „bújt elő”. A falvak népesség megtartó erejéről beszélgetve elmondta: egy falu vezetésének az a kötelessége, hogy olyan infrastruktúrát teremtsen a községben, aminek eredményeként nem érzi a kisebb településen élő, hogy bármin is hátrányt szenvedne egy városi polgárral szemben.

- Egy-egy falu ereje ehhez kevés, állami segítségre is szükség van. Sze-

rencsére az Orbán kormány elmúlt négy éve alatt számos olyan intézkedést hozott - gondolok itt egyebek mellett a fiatal gazdák támogatására, az állami földek kiosztására -, ami azt szolgálja, hogy az ifjúság elődei nyomába lépjen. A családi gazdálkodás sok kockázattal jár, ez igaz, de mellette szól az is - és a fiatalok egyre inkább érzik ezt -, hogy itt mindenki a maga ura, nem mások parancsait kell lesnie. Mindent egybe vetve, bízom abban, hogy a falvakból történő elvándorlás nem csupán lelassul, mint az elmúlt néhány évben történt, hanem meg is áll. Ezért dolgozunk Székkutason, és hiszem, ezen dolgoznak az ország más pontjain is - mondta Szél István polgármester, aki nagy családi öröm elé néz: feleségével augusztus végére várják első gyermekük megszületését.

Még nincs ok rekord gyümölcstermésről beszélni

Kedvezően alakul a hazai gyümölcsösök helyzete, a szakemberek várakozásai szerint a korai tavasz nyomán akár kimagasló is lehet az idei termés. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara országos kertészeti osztályának elnöke ugyanakkor óvatosságra intett, jelezve, hogy jelenleg közel 150 milliméternyi csapadék hiányzik a talajból.

Évtizedek óta nem volt példa arra, hogy húsvét előtt szinte valamennyi hazai gyümölcsfajtánál bekövetkezzen a teljes virághullás. Idén azonban a kivételesen enyhe téli időjárásnak köszönhetően a szokásosnál közel egy hónappal korábban indultak virágzásnak a fák. A Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ (NAIK) Gyümölcstermesztési Kutatóintézetének munkatársai szerint általánosságban elmondható, hogy remek termés ígérkezik a korai tavasz miatt. Mindössze a májusi fagyosszentek okozhatnak kárt az előre tolódott érési időszak miatt, az akkor előreláthatóan már borsónyira fejlődő gyümölcsökben. A szakemberek szerint négy évtizedre visszamenőleg mindig húsvétkor szoktak virágozni a cseresznye- és meggyfák. Most azonban az enyhe tél miatt a legkorábbi cseresznyefajta, a Rita már március 25. környékén virágzásnak indult. Így, ha jó meleg lesz az idő, már május elején szüretelhetünk, amire nem sűrűn akadt példa – mondta Apostol János, a kutatóintézet tudományos főmunkatársa. A cseresznye és meggy tehát már túl van a teljes virághulláson, ahogyan a szilva és az alma is.

Az intézet által kiadott közlemény szerint április közepéig a cseresznye kilencven, a meggy hetven százaléka virágzott el, de a mandula- és kajsziarackfák is nagyon hamar virágba borultak. Az őszibarack a teljes virágzása végén van, az alma még most is virágzik, és az április harmadik hetében már a birs és naspolya is megindult. A szakemberek bizakodóak a termés mennyiségét és minőségét illetően, ugyanis idén

a méhek gond nélkül végezheték munkájukat. A tavalyi későn jött tavasz miatt ugyanis akkor szinte egyszerre indultak virágzásnak a gyümölcsfák, s ez jelentősen megnehezítette dolgukat.

A FruitVeB Magyar Zöldség-Gyümölcs Szakmaközi Szervezet és Terméktanács elnöke, Mártonffy Béla, aki egyben a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara országos kertészeti osztályának elnöke is arról számolt be, hogy a gyümölcsösök megfelelően teletek át, s eddig a tavasz is kedvezően alakult. Komoly kockázatként említette ugyanakkor az enyhe tél miatti megszorodott károkozók. Az ezek elleni védekezés megdobhatja a termelési költségeket. A másik kockázati tényező pedig a csapadékhiány. Mint mondta, a növények megfelelő fejlődéséhez elengedhetetlen lenne mintegy 150 milliméternyi csapadék. Miután a hazai kertészetek igen alacsony arányban rendelkeznek megfelelő öntözési technológiával, a szakember mindenkit óva intett attól, hogy idő előtt rekordtermésről beszéljen, a jelenlegi adatok ugyanis

erre még nem adnak alapot. A FruitVeB adatai szerint hazánkban nagyjából 2600 hektáron termesztnek cseresznyét és közel 15 ezer hektáron meggyet.

A szervezet vezetőjének tájékoztatása szerint a kedvező időjárás következtében korábban jelent meg a magyar eper is a hazai piacon. Az elmúlt években a magyar eper kezdőára 2500-3000 forint körül alakult kilogrammonként, majd a szabadföldi termesztésből származó termés megjelenésével ezer forint körüli szintre ereszkedett. Az uniós csatlakozásunk előtt jellemző 10-12 ezer tonnához képest 2012-re négyezer tonnára zsugorodott a szamócafélek termesztése. A helyzet az elmúlt években stabilizálódott, a vidékfejlesztési tárca évi több száz milliós támogatási lehetőséget is biztosított a termelőknek. Tavaly már hétezer tonna körüli termést takarítottak be nagyjából hétszáz hektárról.

TERMŐFÖLD EGYSZEREGY

Átmeneti időszak a helyi kontrollban

A NAKlapban a Termőföld egyszeregy címmel indított cikksorozat célja, hogy a mezőgazdasági földek forgalmáról szóló új törvényi rendelkezések legfontosabb szabályait megismertesse az olvasóval. A sorozat eddigi cikkei bemutatták a földforgalmi szabályozás szükségességének gazdasági és közösségi, valamint nemzeti jogi hátterét, az adásvételre, valamint a földhasználatra vonatkozó új szabályokat. Az alábbiakban elsősorban a termőföld adásvételével kapcsolatban érvényesülő helyi kontrollra vonatkozó szabályok kerülnek ismertetésre. A téma külön aktualitását adja az a körülmény is, hogy 2014. május 1-től kezdődően átmeneti időre a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarának kell ellátnia a helyi földbizottsági feladatokat.

■ Sokféle információ látott eddig napvilágot arról, kinek a feladata lesz a föld adásvételek helyi szintű ellenőrzése. Mi az igazság?

■ A köztudatban sokszor keveredtek a különböző intézmények, illetve azok feladatai. A törvény értelmében termőföld adásvételi szerződések esetén a helyi gazdák kontrollját a településenként magalakítandó helyi földbizottságoknak kell ellátnia. Abban az esetben, ha a helyi földbizottság nem alakul meg, vagy nem működik, feladatait a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara területi szervezete veszi át. A Kamara Alapszabályának legutóbbi módosítása értelmében ezeket a feladatokat a Kamara megyei elnöksége fogja ellátni. A Kamara jelenleg is csak átmeneti, a jövőben pedig csak kisegítő jelleggel lát el földforgalmat érintő véleményezési feladatokat.

■ Ha a Kamara megyei elnöksége fog dönteni, akkor hogyan érvényesülhet a helyi gazdák véleménye?

■ A Kamara által kialakított eljárásrend szerint a megyei elnökség döntését megelőzően köteles az adott település agrárgazdasági bizottsága vezetőségének az előzetes véleményét kikérni. Ezen vélemény ismeretében hiányában a megyei elnökség földkérdésben nem dönthet.

■ Mi lesz azokkal az esetekkel, amikor a helyi gazdák egy nyilvánosságra került jogszabály tervezet alapján saját szervezésükben már megalakították a helyi földbizottságokat? A települési agrárgazdasági bizottságok helyett nem járhatnának el?

■ Arra azért fel kell hívni a figyelmet, hogy egy ilyen bizottsági munka szigorú adatkezelési, adatvédelmi, illetve adminisztrációs kötelezettségekkel jár. A Kamara ezt kialakította. Miután a helyi földbizottságok megalakulását, működését szabályozó kormányrendelet még nem jelent meg, így az ilyen önkéntesen szerveződött bizottságok sem láthatnak el föld adásvétellel kapcsolatos véleményezési feladatokat.

■ Hogyan érvényesülhet a helyi gazdák véleménye abban az esetben, ha az adott településen még nem alakultak meg a települési agrárgazdasági bizottságok sem?

■ Szerencsére az országban eddig már a települések több mint kétharmadán megalakultak a települési agrárgazdasági bizottságok. Abban az esetben, ha lenne olyan település, ahol eddig mégsem alakult volna meg a települési agrárgazdasági bizottság, ott a véleményezési feladatokat a járási agrárgazdasági bizottságok fogják ellátni. Ezek megalakulása is folyamatosan történik.

■ Mennyire tekinthető legitimnek a Kamara által lefolytatott eljárás?

■ A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara megalakulásának, működésének jogszerűségével kapcsolatban sokféle vélemény fogalmazódott meg. A tények: a kamarai törvénnyel kapcsolatos beadványokat az Alkotmánybíróság elutasította, a törvényt alkotmányosnak minősítette, a Kamarát az illetékes törvényszék nyilvántartásba vette, a Kamara önkormányzatiságát megtestesítő testületi szervek – így többek között a Kamara megyei elnöksége is – közjegyzői felügyelet mellett megválasztásra kerültek, a Kamara Alapszabálya pedig az időközi módosítás eredményeként tartalmaz minden olyan rendelkezést, amely a megyei elnökség,

illetve a települési agrárgazdasági bizottságok föld adásvételével kapcsolatos eljárási feladatait meghatározza.

I Még sokan emlékezhetünk arra, hogy a rendszerváltozást követő földkiadások esetében a földkiadó bizottságok helyenként elég részrehajlóan csak saját ügyeiket intézték, majd megszűntek. Mi a garancia arra, hogy ilyen esetek ne forduljanak elő?

I Az egyik legfontosabb visszatartó erő, hogy mind a megyei elnökség, mind pedig a települési agrárgazdasági bizottság döntése – a szigorúan vett személyes adatokon kívül – nyilvános. Minden érintettnek a nyilvánosság előtt személyesen kell vállalnia döntését, ide értve azt is, hogy nem döntött, vagy nem vett részt a döntéshozatalban.

I Mi lesz azokban az esetekben az eljárás, ha a települési agrárgazdasági bizottság vezetősége nem ad ki véleményt, vagy egyszerűen nem látja el feladatát?

I A Kamara Országos Elnökségének döntése értelmében ha egy települési agrárgazdasági bizottság vezetősége legalább két alkalommal nem látja el feladatát, a vezetőség egésze, vagy pedig a mulasztó tagok visszahívhatók, helyükre új tagok választhatók.

I Meddig maradhat hatályban a kamarai részvétel a földforgalom ellenőrzésében?

I Egyes információk szerint az EU Bizottsága részéről informálisan jelezték, hogy a helyi földbizottság megválasztásának legitimációját indokolt lenne újra gondolni. Az új rendelkezések kialakítása mindenképpen igényli a vonatkozó törvényi rendelkezések módosítását. Amíg erre nem kerül sor, a földforgalommal kapcsolatos véleményezési feladatokat a Kamara fogja ellátni.

I Mi lesz azon szerződések kamarai véleményezésének a legitimációja, amelyet az átmeneti időszakban véleményeznek? Az EU ezt nem kifogásolta?

I Az eddig nyilvánosságra került információk szerint a Bizottság kifogása első sorban arra irányult, hogy a helyi földbizottságok esetében az érintettek saját maguknak választanának földforgalmat ellenőrző bizottságot, ami adott esetben gátja lehet egy pártatlan eljárásnak. A kamarai részvétel ebből a szempontból nem lehet jogilag aggályos, hiszen a megyei elnökség megválasztása teljesen jogszerű keretek között történt, a települési szintű közvetlen érintettség kizárt, illetve az összeférhetetlenségi szabályozással kizárható, a települési agrárgazdasági bizottság vezetősége pedig elsősorban javaslattevő feladatokat lát el. A döntés joga és felelőssége azonban minden esetben a megyei elnökségé. Az pedig természetes, hogy a megyei elnökség a helyi véleményt kellő súllyal fogja figyelembe venni.

I Milyen garanciákat tud nyújtani a Kamara, hogy a személyes adatokkal ne élheszenek vissza?

I Az eljárásban csak olyan személy vehet részt, aki előzetesen a személyes adatok kezelésével összefüggő titoktartási nyilatkozatot aláírta. Emellett az érintetteknek többek között arról is nyilatkoznia kell nyilatkoznia kell, hogy vele szemben összeférhetetlenségi ok nem áll fenn, továbbá hozzájárul ahhoz, hogy az adott ügyben képviselt szakmai véleménye nyilvánosságra hozható legyen. Abban az esetben, ha az érintett személy netán nem látná el feladatát, visszahívására is sor kerülhet.

I A kamarai véleményezési eljárásban hogyan alakulnak az illetékességi szabályok?

I Az illetékességet minden esetben a föld fekvése határozza meg. Eljárásra mindig az a megyei elnökség, települési agrárgazdasági bizottság, illetve szükség szerint járási agrárgazdasági bizottság az illetékes, ahol a kérdéses földterület található.

I Mi lesz a kamarai eljárás menete?

I Az eljárás a szükséges dokumentumok másolatának a Kamara illetékes megyei igazgatóságra történő érkezésével indul. A kamarai eljárást több formanyomtatvány is segíti. Ezt követően a megyei elnök a megyei igazgatóság munkavállalójának segítségével az érintett Területi Agrárgazdasági Bizottság (TAB) elnöke részére eljuttatja az ajánlás megtételéhez szükséges formanyomtatványokat, illetve az egyéb, döntéstámogató dokumentumokat. A TAB vezetősége a javaslatát a helyben szokásos módon hozza meg.

I Milyen szempontok szerint történik az egyes szerződések értékelése?

I A TAB vezetőségének tagjai az adás-vételi szerződést a köztudomású tények és legjobb ismeretei alapján, különösen a következő szempontok szerint értékelik:

- az adás-vételi szerződés alkalmas-e a tulajdonszerzési korlátozás megkerülésére

- megállapítható-e, hogy a felek már a Földforgalmi törvény hatálybalépése előtt megállapodtak a tulajdonjog átruházásában, de az adás-vételi szerződést csak a jelen eljárás keretében léptetnék egyikük nyilatkozatával, illetve harmadik személy jognyilatkozatának megtételével hatályba

- az adás-vételi szerződés jóváhagyása esetén az adás-vételi szerződés szerinti vevő, illetve a jegyzék szerinti,

az első helyen álló elővásárlásra jogosult, vagy ha több elővásárlásra jogosult áll az első helyen, akkor valamenyny első helyen álló elővásárlásra jogosult alkalmas-e az adás-vételi szerződés az alábbi kötelezettségvállalások teljesítésére:

- A szerző fél vállalja, hogy a föld használatát másnak nem engedi át, azt maga használja, és ennek során eleget tesz a földhasznosítási kötelezettségének, továbbá vállalja, hogy a földet a tulajdonszerzés időpontjától számított 5 évig más célra nem hasznosítja;

- Ha a tulajdonjog átruházásáról szóló szerződés tárgyát képező föld harmadik személy használatában van, a szerző félnek kötelezettséget kell vállalnia, hogy a fennálló földhasználati jogviszony időtartamát nem hosszabbítja meg, és megszűnését követő időre a fent nevesített kötelezettségeket vállalja.;

- A pályakezdő gazdálkodónak a fentiekben túl kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy a tulajdonszerzéstől számított 1 éven belül a föld helye szerinti településen állandó bejelentett lakosként életvitelszerűen fog tartózkodni, vagy a tulajdonszerzéstől számított 1 éven belül a föld helye szerinti településen mezőgazdasági üzemközpontot létesít, és mező-, erdőgazdasági tevékenységet, illetve kiegészítő tevékenységet folytat;

- az adás-vételi szerződés jóváhagyása esetén az adás-vételi szerződés szerinti vevő, illetve a jegyzék szerinti, az első helyen álló elővásárlásra jogosult, vagy ha több elővásárlásra jogosult áll az első helyen, akkor valamenyny első helyen álló elővásárlásra jogosult elnyer-e olyan jogi helyzetet, amelynek révén a jövőben az elővásárlási jogát visszaélészerűen gyakorolhatja.

- az adás-vételi szerződés jóváhagyása esetén az adás-vételi szerződés szerinti vevő, illetve a jegyzék szerinti, az első helyen álló elővásárlásra jogosult, vagy ha több elővásárlásra jogosult áll az első helyen, akkor valamenyny első helyen álló elővásárlásra jogosult indokolható gazdasági szükséglet nélkül, felhalmozási célból szerezne meg a föld tulajdonjogát

- az ellenérték a föld forgalmi értékével arányban áll-e, s ha nem, az aránytalansággal a vevő elővásárlásra jogosultat tartott távol az elővásárlási jogának gyakorlásától

- A TAB az értékelést köteles

- o azonos szempontok szerint,

- o a jegyzékben szereplő összes elővásárlásra jogosult, és az adás-vételi szerződés szerinti vevő vonatkozásában elvégezni.

Az értékelés során a TAB vezetőségének tagja több elővásárlásra jogosultat is támogathat.

A TAB által adott ajánlásokba a megyei elnökség nyilvános ülésén részt vevők betekintést nyerhetnek, a megyei igazgatóság azokat 5 évig megőrzi, abba igény esetén iratbetekintést biztosít.

■ *Hogyan érvényesülhet a gyakorlatban a nyilvánosság kontrollja?*

■ A TAB vezetősége számára biztosított határidő elteltét követően összesítik az ajánlásokat.

A megyei elnökség a döntését a TAB vezetőségétől beérkezett ajánlásokat figyelembe véve, nyilvános ülésen hozza meg. A nyilvános ülések időpontját a helyben szokásos módon kell közzétenni.

A megyei elnökség döntését a jelenlévők és szavazásra jogosultak egyszerű szótöbbségével hozza; szavazategyenlőség esetén a megyei elnök szava dönt. Az ülésen csak az jogosult szavazni, akik megfelel a pártatlansági feltételeknek. Amennyiben a fenti feltételeknek nem felel meg, úgy aláírásával sem láthatja el az elnökség állásfoglalását.

Ha a megyei elnökség egyik elővásárlásra jogosult esetében sem támogatja az adás-vételi szerződés jóvá-

A TAB által adott ajánlásokba a megyei elnökség nyilvános ülésén részt vevők betekintést nyerhetnek, a megyei igazgatóság azokat 5 évig megőrzi, abba igény esetén iratbetekintést biztosít.

hagyását, javaslatában állást kell foglalnia abban, hogy az adás-vételi szerződés szerinti vevővel támogatja-e az adás-vételi szerződés jóváhagyását.

■ *Kell-e fizetni a kamarai eljárásért?*

■ Nem!

■ *Hogyan alakul a kamarai ügyintézés határideje?*

■ A NAK megyei elnöksége a földhivatal megkeresésének a beérkezésétől számított 15 napon belül adja ki az adás-vételi szerződés jóváhagyásának megtagadásához, vagy a jóváhagyás megadásához szükséges állásfoglalását.

A TAB vezetőségének 5 nap áll rendelkezésére az ajánlások megtételére. Az ajánlások összegyűjtése a TAB vezetőségétől a TAB elnökének feladata.

A megyei elnökségnek 5 nap áll rendelkezésére a döntés meghozatalára. Ha a helyi földbizottság ezen határidőn belül az állásfoglalását nem adja ki, a földhivatal egy alkalommal – újabb 15 napos határidő kitűzésével – felhívja az állásfoglalásának kiadására.

Védjegyet kapott a kiváló magyar sertéshús

Hat termelő és feldolgozó használhatja először a Kiváló Minőségű Sertéshús (KMS) megjelölést. A magyar sertésstratégia egyik fontos programja a védjegy és a mögötte álló terméktanúsítási rendszer. A debreceni Hajdúhús 2000 Kft. is sikerrel pályázott.

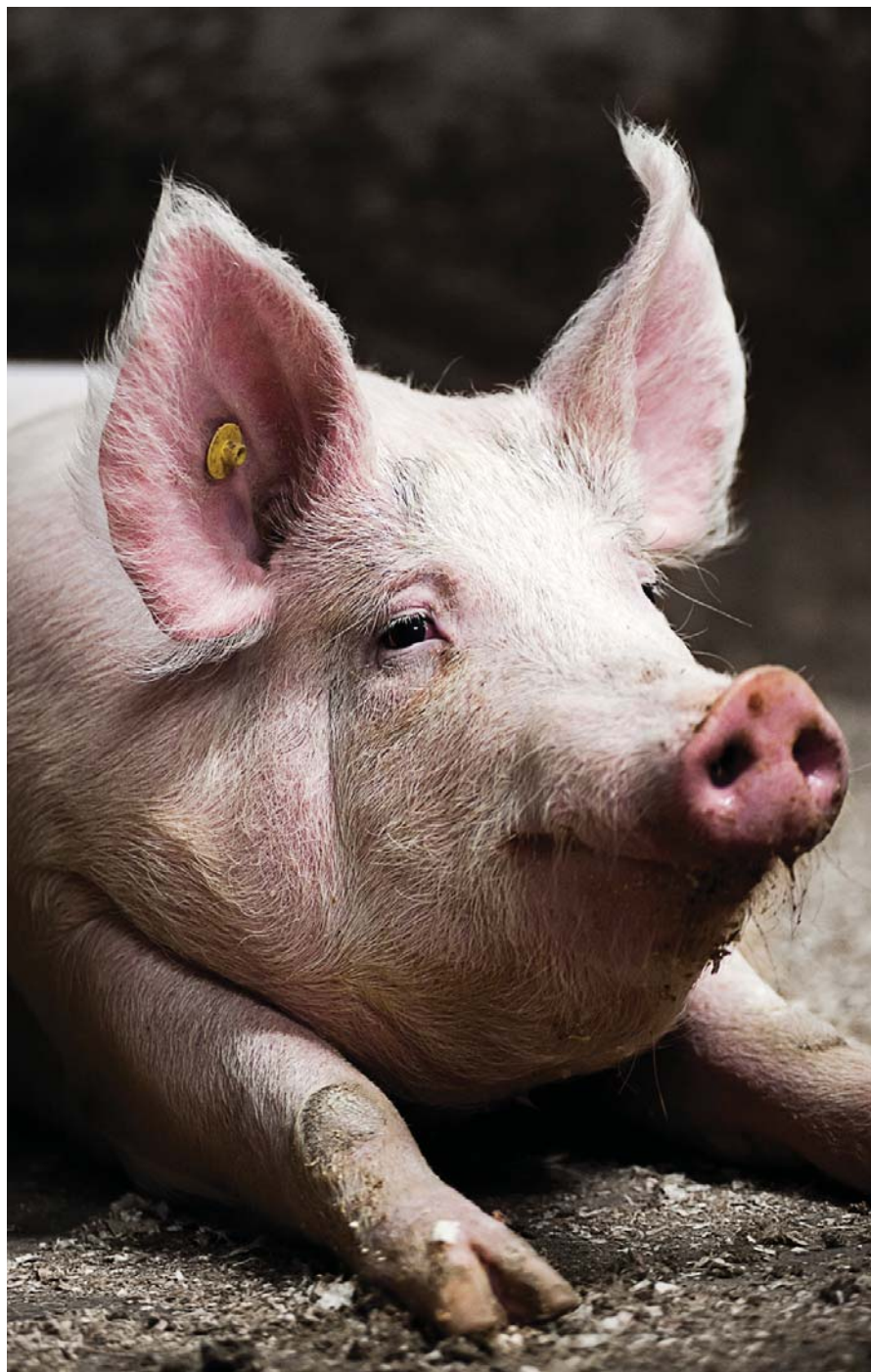

Az új védjegy létrehozásával a szaktárca, a hazai fogyasztás ösztönözése mellett, a minőségre helyezi a hangsúlyt. A Kiváló Minőségű Sertéshús védjegy használatát pályázat útján nyerhetik el sertéshizlalók, vágóhidak, és feldolgozó üzemek, de kaphatják húsáruházak és éttermek is. Magyarországon nevelt, GMO-mentes, gabona alapú takarmánnyal etetett állatok illetve a belőlük készült termékek alapján adják az elismerést. Az ellenőrök értékelik a minőséget, az állatjóléti, takarmányozási, higiéniai és termeléstecnológiai jellemzőket is. A tanúsítás vertikális rendszerű, azaz csak az minősített alapanyagból készülhet minősített termék.

Az első körben hat vállalkozás, a Hage Zrt., a Göcsej Pig Kft. a Bold Agro Kft., a Hajdúhús 2000 Kft., a Sze-rencsi Mezőgazdasági Zrt valamint a Babati és Társa Kft. vehette át a három évre szóló terméktanúsítást.

Az első, KMS védjeggyel rendelkezők közé tartozik a debreceni Hajdúhús 2000 Kft. A családi vállalkozás 1998 tavaszán alakult Papp István vezetésével. A cég alapításának célja egy korszerű, az EU-s követelményeknek és az európai szabványoknak megfelelő vágóhid működtetése volt, mely jelenleg export és belföldi értékesítést is végez. Az üzemnek napi 800 darab sertés vágására van engedélye és 80 tonna sertéshús csontozására, darabolására és csomagolására van lehetőség. Cégük rendelkezik Európai uniós minősítéssel, valamint az Orosz Föderáció területére való szállítási engedéllyel is. Évek óta üzemeltetik saját húsdiszkont áruházukat, ahol naponta friss áruval és állandó akciókkal várják a lakosságot és a kiskereskedőket. Ugyanígy szállítói nagy múltú, hagyományos magyar termékeket előállító üzemeknek, és a nagyobb országos áruházláncoknak is.

A Hajdúhús 2000 Kft. évek óta gyakorlati helyet biztosít a szakmunkásképzésnek többek között a Debreceni Irinyi János Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskolából is fogad tanulókat. Idén, a Húsipari termékgyártó Szakma Kiváló Tanulója Versenyen három növendékük is előkelő helyezéseket ért el. Az szakmai utánpótlás, akárcsak az előállított hústermék, minden jel szerint első osztályú.

Egységes kérelem – 2014

A kérelmet május 15-ig, elektronikus úton kell benyújtani, módosítása június 2-ig jogkövetkezmény nélkül megtehető. A határidő után érkezett kérelmekre a támogatási összeg munkanaponként 1 %-kal csökken, a módosításra vonatkozó határidőn túli változtatási igényre június 10-ig van lehetőség, szintén az összeg munkanaponkénti 1 %-os csökkentés mellett.

Kérelem csak akkor nyújtható be, ha a támogatható terület összege meghaladja az 1 hektárt, ha több táblából áll, úgy azok minimális területe el kell hogy érje a 0,25 hektárt. A 0,3 hektárnál nagyobb szőlőültetvény vagy gyümölcsös szintén támogatható.

Ez évben változik a jogszerű földhasználó fogalma. Az ügyfél jogszerű földhasználó, amennyiben június 10-én a földhasználatot a következő okiratok valamelyikével igazolni tudja: földhasználati lap, haszonbérleti szerződés, közös tulajdonban álló, termelési integráció megvalósítása érdekében megkötött alhaszonbérlettel vagy önkéntes cserével érintett földrészleteket használói szerződés. A családi gazdálkodó esetében a családi gazdaság alapításáról szóló megállapodás illetve azok részéről, akik a földhasználati nyilvántartásba önhibájukon kívül nem kerültek bejegyzésre, egyéb használatot igazoló okirat. Jogszerű földhasználatnak minősül továbbá az NFA-val a föld átmeneti, maximum 1 éves hasznosítására vonatkozó megbízási szerződés. KAT illetve Natura 2000 támogatás esetén teljes gazdálkodási évre kell földhasználatot igazolni.

2014. június 10-ig szankció nélkül benyújthatók az alábbi kifizetési kérelmek: nem termelő mezőgazdasági beruházások, lágyszárú és fás szárú energiaültetvények illetve gyümölcs- és kertészeti ültetvények korszerűsítése.

Az egységes kérelem elektronikus úton történő benyújtási módjai: természetes személy esetén, saját ügyfélkapuval, meghatalmazott vagy technikai közreműködő útján. Nem természetes személy esetén elsődleges képviselő, meghatalmazott vagy technikai közreműködő útján.

A bezárt területre való igénylésre is lehetőség van. Ezek azon területek, melyekre 2011. és 2012. évben nem nyújtottak be kérelmet, és ezért jelenleg nem támogatható területként jelennek meg a felületen.

Nem igényelhető támogatás repülőterre, védtöltésre vagy egyéb terep feletti vízszintet tartó gátra, és a honvédségi vagyonkezelésében lévő területre, kivéve ha földhasználati szerződés alapján hasznosítják.

Az egységes kérelemben be kell jelenteni az összes, a hasznosításában lévő mezőgazdasági területet, illetve az agrárkárnyitással és a támogatott biztosítási díjakkal kapcsolatos adatszolgáltatásnak is eleget kell tenni. Ugyanitt kell megjelölni azokat a táblákat, amelyeket öntözni akarnak.

Újdonság, hogy a 2003/06/30-i mezőgazdasági kultúrállapot fennállását 2014-től nem vizsgálja az MVH. Új tájélem típus került felvételre, amely a kérelem beadásakor a MePAR-ban jelölésre kerül. A fa- és bokorcsoporthoz tartozó terület támogatható, fenntartásuk, megőrzésük kötelező. Nem érdemes az igénylés kitöltésével az utolsó pillanatig várni. Mint Fási Vilmos az MVH osztályvezetője lapunknak elmondta, az elmúlt években összességében több 10 millió forinttal kellett a késedelem miatt csökkenteni az egyes gazdáknak és gazdaságoknak kifizetett összegeket. Ez a hivatal számára is kellemetlen intézkedés a határidők pontos betartásával megelőzhető lett volna.

Európai regionális kecske konferencia

A Kecse Világszövetség a Magyar Juh- és Kecskegyógyászati Közhasznú Egyesületnek ítélte a két világkonferencia közötti „Európai Regionális Kecse Konferencia 2014” megrendezési jogát. A konferenciára a magyar-román határon átnyúló közös program keretében került sor Debrecenben, illetve Nagyváradon április 8 és 11 között.

A konferencia szakmai kirándulásán négy különböző méretű tenyészetet mutattunk be a résztvevőknek, Valkón, Balmazújvárosban és Debrecenben. A IV. Magyarországi Kecse és Juh Tejtermék Versenyre 44 félétejterméket nevezett be 10 feldolgozó, melyeket egy-egy magyar és nemzetközi bíráló bizottság minősített. Az április 9-én Debrecenben tartott hivatalos megnyitót és a plenáris ülést a Tenyésztési és Takarmányozási Szekció követte (FAO Workshop). Másnap, az Állategészségügyi a Környezetvédelmi és Termelési Rendszerek Szekció, valamint az Állatjóléti Kerekasztal programokat követően szaporodásbiológiai workshopot tartottunk. Április 11-én, Nagyváradon, a Humán Egészség és a Kecske-

mékek Szekció mellett további két szaporodásbiológiai workshopra került sor. A konferencián tartott összesen 110 előadás szerzői 31 országból érkeztek. A legtöbb résztvevő Magyarországot, Romániát és Törökországot képviselte, de fogadtunk vendégeket Mexikóból, Malajziából, az Egyesült Államokból, Dél-Afrikából, Új-Zélandról, Izraelből, Libanonból és Marokkóból is.

A konferencia sikerét jelzi, hogy az egyesületet felkérték, hogy pályázza meg a következő 2020-as világkongresszus szervezési jogát és a konferencia fő szervezőjét, Kukovics Sándort jelölték a Kecse Világszövetség elnökségébe.

Több mint 4 milliárd biztosításra

A gyümölcsösök elvirágoztak, a szántóföldi kultúrák megfelelően fejlődnek, a gazdák most már csak az eget kémlelik aggódva. Az időjárás extrém helyzeteket és kellemetlen meglepetéseket okozhat, ami komoly veszélyt jelenthet a termelők pénzügyi biztonságára. Ehhez hozzászokni nem lehet, de alkalmazkodni igen.

Magyarországon a mezőgazdasági károk többször is elérték az évi 100 milliárd forintot. 2012-ben országos tavaszi fagy tizedelte meg a gyümölcsösöket, 2013-ban az árvíz, és az aszály vett ki komoly összegeket a gazdálkodók zsebéből.

A 2011. évi CLXVIII. törvény egységes rendszerbe foglalta a mezőgazdasági termelést érintő kockázatkezelést, két pillérre, egy kötelező állami, illetve egy szabályozott, önálló üzleti alapú biztosítási elemre osztva azt. A 2014 márciusában a második évébe lépő rendszer, bár nem egyszerű és sok adminisztrációval jár, sikeresnek nevezhető. Az állami alaphoz már 77.000 tagja van. Az üzleti szerződések száma, így a kockázati kör is dinamikusan növekszik. A több mint 5400 díjtámogatott üzleti biztosításból legkedveltebb jelenleg a B típusú termék. Kiegészítő módozatokkal olyan szintre csökkenthető a 30-50 százalékos önrészek nagysága, ami miatt már nem elrettentőek a termelők számára a díjszintek. A kárrendezési eljárások fejlődtek, a biztosítók az előző évek tapasztalatait beépítik rendszereikbe. Az üzleti biztosítóknál, az Allianz-nál, a Generali-nál, a Groupama-Garanciánál, valamint a 8 Növénybiztosító egyesületnél, illetve a velük szerződött alkuszoknál köthetőek a szerződések. Új szereplő az élénkülő piacon az Első Magyar Agrár-biztosítási Ügynökség, amely nagy múltú osztrák anyacége az ÖHV hatékony kárrendezési rendszerét kívánja meghonosítani, és kínál új, eddig hiányzó kockázatokra is megoldást.

2014-ben a növekvő érdeklődés és az egyre szélesebb termékismeret valamint a biztosítók versengése miatt várhatóan sikerül a teljes 10,68 millió eurós biztosítási díjtámogatási forrást a gazdálkodóknak felhasználni. Azoknak, akik már az előző

években is igényelték és tudatosan választották ezt a lehetőséget, előnyként jelentkezik, hogy már nem szükséges a teljes előfinanszírozás, mivel a márciusban megkapott támogatással már csupán 35 százalékot kell az idén biztosításra költeniük.

Érdemes a két pillér lehetőségeit együtt kezelni, hiszen a tapasztalatok azt mutatják, hogy sok termelő csak az állami kötelező rendszert tekinti biztosításának. A viszonylag magas, 30 százalékos kárkűszőb és a törvényben előírt hozamvesztesség számítási szabályok miatt ugyanakkor sok gazda nem válik jogosulttá az állami kárenyhítésre. Az üzleti biztosítók által kínált A, B, C módozatok kockázatait törvény szabályozza, így azok egységesek. Fontos azonban ezeknél a szerződéseknek is a feltételek egyéb részleteit is megismerni, hiszen itt jelentős különbségek találhatók, pl. az önrészekre, vagy a várakozási időkre vonatkozóan.

Az Agrárkár-enyhítési Rendszer rögzített menetrend és eljárási szabályok szerint működik, a díjtámogatások kifizetése a szerződések nagy részénél zökkenőmentesen zajlik.

Annak érdekében, hogy minden jogosulthoz megérkezzen a támogatási összeg az MVH és a Biztosítók felhívják a figyelmet arra, hogy csak az EK felületen, határidőig támogatást igénylő termelő részesülhet biztosítási díjtámogatásban (május 15, legkésőbb június 10). Kötelező az ügyfél-azonosító (regisztrációs szám), a MEPA számok pontos megadása. Javasolt a biztosítási ajánlatkéréskor az EK kinyomtatott példánya alapján eljárni, így elkerülhetőek az adategyezési hibák. A termelőnek a teljes éves díjat be kell fizetnie a támogatás igénybe vételéhez.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara falugazdász hálózata segíti tagjait a szükséges információk megismerésében. *Az Agrárkár-enyhítési Rendszer határidőiről, eljárási szabályairól részletes szakmai ismertető anyag elérhető a nak.hu/tudásbázis/egyeb_tamogatások_oldal-on.* A NAK alapszabályában, a szolgáltatások között a biztosítási terület is szerepel, így kéri tagjait hogy az info@nak.hu-ra, vagy a megyei szervezeteken keresztül jelezzék a felmerülő szerződéskötési vagy kárrendezési problémáikat.

Az állami és az üzleti biztosítási módozatokban lefedhető kockázatok

	Kockázat	Növénykultúra
Állami Kárenyhítési Alap	jégeső, aszály, belvíz, vihar, tavaszi fagy, felhőszakadás, téli fagykár aszály: miniszteri bejelentés esetén	„minden kultúra” a kárenyhítési alaphoz tartozó tagok alapján
Üzleti díjtámogatott biztosítás	A „csomagbiztosítás” azaz, nem lehet kivenni kockázatot jég, aszály, elemi kár okozta mezőgazdasági árvíz, téli fagy, tavaszi fagy, felhőszakadás, vihar, tűz	szántóföldi (nem öntözéses) kultúrák, alma, körte, borszőlő
	B jég, tűz, vihar, téli fagy	szinte valamennyi kertészeti kultúra zöldség, gyümölcs, öntözéses szántó- földi is
	C jég, tűz, vihar, téli fagy, tavaszi fagy, aszály, árvíz, felhőszakadás	bármely kultúra

Székelyföldre magyar vetőmagot!

Martonvásárról indult és Gyergyószentmiklósról érkezett meg az a több tucat zsák vetőmag, amelyet magyar vállalkozások ajánlottak fel a Dévai Szent Ferenc Alapítvány számára. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és az MTA Agrártudományi Kutatóközpontja közös programjának az a célja, hogy a Böjte Csaba ferences rendi szerzetes által alapított dél-erdélyi gyermekotthonok tangazdaságait segítse.

Apatinás Brunszvik - kassai udvaráról az egyházak képviselőinek áldásával indult útjára a zsákokkal megrakott teherautó. Györffy Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke köszöntő beszédében hangsúlyozta, hogy a zsákokban talán a legmagasabb dolog található, ami kifejezheti az anyaország és a határon túli területek termékenyítő kapcsolatát: a zsákokban magyar búza, zab és kukorica van. „A kétkezi termelő munkához szokott fiatal ezzel nemcsak testben, hanem szellemében is gyarapodik: hiszen nem szakad meg az a tudásból font lánc, amely a generációkat köti egymás után. A vetőmaggal teli zsákok ugyanakkor nemcsak a Dévai Szent Ferenc Alapítvány árváinak fontosak, hanem az adományozókat is építik.

Dr. Bedő Zoltán, az MTA ATK igazgatója arra hívta fel a figyelmet, hogy a Bánkúti búzával és Juliska babbal megkezdett hagyományt ideje ma magyar fajtákkal gazdagítani. A martonvásári nemesítésű vetőmagok bőséges, minőségi termést adnak Erdélyben is, hiszen a székelyföldi klimatikus és talajviszonyok megfelelnek.

Másnap az erdélyi Gyergyószárhegyen, a Kájoni János Gyermekvédelmi Központ udvarán, ünnepelőbe öltözött székely gyermekek várták az adománnyal megrakott teherautót. A NAK képviselőjében a program ötletgazdája, Lázár Zoltán elnöki kabinetfőnök adta át Böjte Csabának és a gyermekotthon lakóinak a zsákokat. „Ahogy a lélek magvetői, úgy az adományozók sem csupán a fizikai éhséget akarják megszüntetni. Az anyaországból küldtek egy darabot, ami több mint alapanyag: hagyományt, kultúrát, termékenységet fejez ki” – hangsúlyozta Lázár Zoltán.

Az alapítványnak 30 hektár földje van Gyergyószárhegyen, de van Csíksomlyón, Csíkszentsimonban és Kászonaltizen is. Böjte Csaba testvér az ünnepségen arról beszélt, hogy az iskolák legtöbbször csak krétával oktatnak, amire szerintük szükség is van, de nem elég. „Nagyon fontos, hogy a gyerekek érezzék, hogy nem csak úgy lesz a kenyér, hanem hogy azért meg kell dolgozni, magát a dagasztást, a sütés kemény munkáját is megelőzi egy másik kemény munka, hogy a sáros, feketeföldet elő kell készíteni, meg kell trágyázni, a magot el kell vetni, gondozni kell, le kell aratni verejtékes munkával” – tette hozzá a ferences rendi szerzetes.

A Dévai Szent Ferenc Alapítvány 24 éve nyitotta meg első otthonának kapuit. Ma már több tucatnyi dél-erdélyi otthonban és napközi házban 2500 gyermek ellátásáról gondoskodnak.

Dunántúli TÉSZ-sikerek

A termelői együttműködés elismert formája a zöldség- és gyümölcságazatban a Termelői Értékesítő Szervezet. Jóllehet a TÉSZ-ek a legeredményesebbek a kiskereskedelmi- és diszkontláncokkal való együttműködésben, a hazai piacnak csak 18-20 százalékát ellenőrzik, ami európai összehasonlításban alacsony. A 77 elismert szervezet közül is kiemelkedik a Balaton-KER-TÉSZ Zöldség- és Gyümölcstermék Értékesítő Szövetkezet. Máté Józsefné elnököt először a kezdetekről kérdeztük.

■ Mit kell tudni a Balaton-KER-TÉSZ Szövetkezetéről?

A szövetkezet 2003-ban, akkor még Ker-Tész néven, a somogyi térség gyümölcstermelőinek összefogásával jött létre. 2004-től sikerült tovább négy somogyi, zalai illetve Tolna megyei szervezetet integrálni, ezen kívül mintegy 100 termelő lépett sorainkba. Tagjaink száma mára 305 főre emelkedett, a gyümölcstermő-terület nagysága eléri a 3000 hektárt, 2013-ra a nettó tagi forgalom pedig az 1,7 milliárd forintot.

■ Hogyan működik a szövetkezet?

Fióktelepes rendszert alakítottunk ki a nagy távolságok miatt és azért is, hogy a már meglévő hűtőházak tovább tudjanak üzemelni. Így a lehető legkisebb szállítási költséggel és veszteség nélkül kerülhet a gyümölcs tárolásra, értékesítésre. A termés egalizálása, előhűtése és csomagolása mellett piacszervezői tevékenységet végzünk, illetve magas minőségű, és környezetre kevésbé ártalmas, korszerű permetező- és ködképző gépeket állítunk rendszerbe. Képző- és szaktanácsadó hálózatot is működtetünk tagjaink számára, ami a telepítés tervezésétől a fajtaválaszték összeállításáig fogja át a termelési folyamatot.

■ Milyen újdonságok várhatók a meggytermesztésben?

Schöffner Péter, a Morello Kft. ügyvezetője egy új növényvédő szerről számolt be, amely gomba és baktérium fajokat felhasználva állítja meg a fertőző talajlakó férgeket. Remete János, a Szőlészeti – Borászati Kutató Intézet ügyvivő szakértője a mézontófű kedvező talajéletlani hatásáról tartott ismertetőt. Ifj. Brányi Árpád, a Pannon Trade Kft. ügyvezetője a baktériumtrágyáról és a növénykondicionáló szerek felhasználásáról, a Fitohorn Kft. ügyvezető igazgatója.

A jövő agrármérnöke

Állásbörze a gödöllői egyetemen

Zsibongás, színes portékák a standokon: az állásbörze is olyan, mint bármilyen más hétvégi piac, csak éppen itt nem csak a finom vásárnapiebéd a tét. Azt sem könnyű eldönteni, hogy ki a vevő és ki az eladó, hiszen a leendő szakemberek és a cégek egyaránt keresik egymást és kínálják magukat. A Szent István Egyetem állásbörzéjén, április 2-án, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara mint kiállító jelent meg, a NAK és az intézmény vezetői pedig együttműködési megállapodást írtak alá.

A ki a 32 idei kiállító névsorát böngészte, bizony csak elvétve talált agrárcégek. Volt itt biztosító, pénzügyi közvetítő, állami rendvédelmi szervezet, de jellemzően az ipar képviselői tartották fontosnak a megjelenést. Ezen nincs mit csodálkozni, nyugtatott meg Lajkó Istvánné, a karrier iroda vezetője, hiszen a Szent István Egyetem hét kora a mérnököktől a pedagógusoktól át a pénzügyi szakemberig többféle diplomát bocsát ki. Az itt végzett mezőgazdasági gépészmérnököket az ipar bármelyik területén szívesen fogadják, de a pénzügyes, HR szakemberek számára az itteni végzettség szintén jó ajánlólevél. Ami a SZIE-n végzett agrárszakembereket illeti nagyobb cégeknél, multinacionális vállalatoknál bruttó 350 ezer forintos kezdő fizetést is kaphatnak a friss diplomások. Lajkó Istvánné elmondta, hogy a munkaerő-piacra történő felkészítés már a gólyatáborban elkezdődik. A képzés során felkészítő előadások, tréningek, karrier napok, céglátogatások és egyéni tanácsadások keretében segítik a hallgatókat abban, hogy végzést követően sikeresen elhelyezkedjenek. A mai világban felértékelődött a munkatapasztalat jelentősége, ezért fontos az egyetemi évek alatt szerzett szakmai gyakorlat. A felmérések szerint az alap szakon végzettek egyharmada, míg a mester szakos diplomát szerzettek több mint fele rendelkezik főállású munkaviszonnyal az abszolutórium megszerzésekor.

A NAK standján megforduló fiatalok többsége hallott már a Kamaráról, de mint mondták, egyelőre „nem tudják hova tenni”. Pedig az agrárpépíselet nem elsősorban az álláskínálatban lehet erős, sokkal inkább abban, hogy információkkal lássa el a fiatalokat. Például arról, hogy a KAP új ciklusában több földalapú támogatást kapnak a kezdő vállalkozók és a nemzeti programok is kedveznek nekik. Érdemes

lenne tehát önálló tevékenységben is gondolkodni. Seres Ádám elsőéves hallgató Veregyházaáról, - aki növényvédő szakmérnöknek tanul - ugyanakkor azt tapasztalja, hogy a hallgatók inkább jó alkalmazottak szeretnének lenni. Ezért is választják többségükben az alapidiploma után a mesterképzést, no meg azért is, mert a kapcsolati tőke is az egyetemi évek alatt alakul ki. Ádám családjának van földje, de nem ők művelik. A fiatalember a NAK standján hallottak alapján gondolja úgy, hogy régi terve, egy intenzív faiskola létrehozása, igenis életképes elképzelés.

A „Vidék egyetemként” számon tartott, hét karú, hat magyarországi városban működő, Csíkszeredában és Beregszászon is oktató Szent István Egyetemre a Kamara kiemelt stratégiai partnerként számít - ez már abban a megállapodásban olvasható, melyet a NAK és a Szent István Egyetem kötött. Gyórfy Balázs kamarai elnök az ünnepélyes aláírás után azt hangsúlyozta, hogy a gödöllői központú tudásközponttal közös szakmai munkára, közös pályázatok készítésére nyílik ezután lehetőség. A Kamara támogatja, hogy a SZIE a Kárpát-medencei magyar oktatási- és gazdasági tér nemzetközi súlyú tudásközpontjává váljon, erre alkalmassá teszik hagyományai, értékes infrastruktúrája és erős vidéki beágyazottsága. Dr. Tózsér János rektor kiemelte: az egyetem lehetőséget kínál a NAK szakembereinek az oktatásban, kutatásban és szakmai rendezvényeken való részvételre, és felajánlja belföldi és határon túli humán és infrastrukturális erőforrásait, illetve támogatja a Kamarát a külföldi magyar lakta területeken történő kapcsolatépítésben.

KÁDASI BALI CSABA

Ízek, élmények a Venyige tanyán

A Tanyafejlesztési Program forrásaiból a NAK nonprofit szervezete, a Bács Agrárház Kft, az őstermelők, családi gazdaságok piacra jutását segíti. A homokháti tanyákon termelt kézműves termékekből katalógus készült. Egy túraútvonalakat bemutató térképet is közkinccsé tettek, melyek egyikére a sajtó és a turisztika szakembereinek szerveztek kirándulást.

Gál László ökológusában a vendéglátók ünnepi parasztreggelivel fogadtak bennünket. Domján Gergely, a NAK Bács-Kiskun Megyei elnöke hangsúlyozta: a tanyai életformában élő gazdálkodók előrejutásához, a piaci pozíció javításához a NAK és annak nonprofit szervezete a Tanyafejlesztési Program keretében is hozzá kívánt járulni.

A nagyszerű programokról, kiadványokról, képzésekről Dene Orsolya cégvezető számolt be, majd Németh Péter szakértő mutatta be a hiánypótló homokháti, közvetlen értékesítéssel és falusi vendégasztal szolgáltatással foglalkozó tanyai gazdaságok túraútvonal térképét.

A résztvevők ezután az Udvardi család integrált zöldségtermesztésével, majd pedig Daragó Dénesék kézműves lekvárjaival ismerkedhettek. Végül az orgoványi pusztán megbúvó Venyige-tanyán a Palásti család vendégszeretetét élvezhettük, ahol a gazdaság háziasszonya, Palásti Kovács Ágnes fogadott bennünket. A tanyát, amelyhez 25 hektár terület tartozik, a család negyedik generációja műveli. Főként

Egyeztetés az afrikai sertéspestisről

A NAK ügyvezető elnökségének kezdeményezésére egyeztető megbeszélést tartottak az ágazatban érintett országos osztályvezetők valamint Bognár Lajos élelmiszerlánc-felügyeletért és agrárigazgatásért felelős helyettes államtitkár részvételével.

A helyettes államtitkár elmondta: a betegség Ukrajnában 2012 közepén, Fehéroroszországban 2013 közepén jelent meg. Az EU tagállamok közül Litvániában 2014. január 24-én, majd Lengyelországban február 17-én állapították meg vaddisznó állományokban a fertőzést a Fehéroroszországgal szomszédos régiókban.

Az Európai Bizottság és az érintett tagállamok a betegségre vonatkozó uniós irányelvekben foglaltakon túl egyéb, szigorúbb járványügyi intézkedéseket is bevezettek. Nem hozható be az Unió területére sertés- és serteshústermék olyan harmadik országból, illetve a harmadik országok területének olyan részeiből, ahol az afrikai sertéspestis jelenléte megerősítést nyert. Így például az Orosz Föderációból, Fehéroroszországból és Ukrajna területéről.

A hazai intézkedésekről Bognár Lajos elmondta, hogy az afrikai sertéspestis behurcolásának megelőzése érdekében megtett intézkedéseink alapvetően három csoportba oszthatók: járványügyi intézkedések a határon, a belföldön végrehajtott járványügyi intézkedések, valamint naprakész információ nyújtása az állattartók részére az Európában megállapított afrikai sertéspestises esetekről és a betegség veszélyeiről.

A betegség lengyelországi megjelenése komoly piaci zavarokat okozott az EU élősertés és serteshús piacán, mivel Oroszország a betegségre való hivatkozással leállította az Unióból származó szállítmányokat. Mivel a lengyel élősertés piac „bezuhan”, ezért a betegségtől mentes lengyelországi régiókból származó sertések jelenleg a piacukat keresik. Sok esetben illegális úton jutnak el környező országok vágóhídjaira és feldolgozóüzemeibe. A NÉBIH ezeket az illegális szállítmányokat mérlegelés és kártalanítás nélkül leöleti, a szállítókkal szemben pedig büntetőeljárást kezdeményez.

A NAK és az illetékes hatóságok is felhívták az ágazati szereplők figyelmét arra, hogy ne éljenek ezekkel a pillanatnyi helyzetben olcsóbb árat kínáló lehető-

ségekkel, mert rendkívüli kockázatot rejtenek az egész hazai ágazat jövőjére. A hatóság felhívta a tenyésztők és tartók figyelmét, hogy kezeljék kiemelten a telep-ik járványügyi szabályzatában rögzített feladatokat a betegség behurcolásának megelőzésére.

A helyettes államtitkár külön felhívta a vadásztársaságok figyelmét (különösen az északi - észak-keleti határzónákban), hogy a vaddisznók esetleges elhullását azonnal jelentsék a járási főállatorvosi hivatalnak és maradéktalanul hajtsák végre a főállatorvos utasításait, előírásait. (Az elhullott állatokról, valamint a zsigerek után a zsigerek megsemmisítéséről az előírásoknak megfelelően kell gondoskodni.)

A jelenlegi állapot még hónapokig, sőt évekig eltarthat. A fertőzés elkerülhető a járványügyi szabályok fokozott betartásával, és minden érintett tájékoztatásával. Ha viszont a járvány terjedését nem sikerül megállítani, és bekerül az országba, annak súlyos következményei lehetnek a hazai sertés ágazat jövőjére.

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal rövid ismertetőt készített az afrikai sertéspestisről és közép-európai megjelenésének veszélyeiről. A tájékoztató a Kamara honlapjáról is letölthető. A NAK vállalta, hogy megyei szervezetein és falugazdász hálózatán keresztül minden érintett részére eljuttatja a NÉBIH kiadványát, valamint a hatósággal közösen tájékoztatót szerveznek az ország több településén.

TAKÁCS ATTILA

szőlő, biobodza, meggy, szilva és birs termesztésével foglalkoznak. A termékek egy részét feldolgozzák, bor, pálinka, lekvár készül belőle, a többit értékesítik. A gazdálkodás mellett falusi vendégasztallal, szállással várják a látogatókat.

■ Mit nyújtanak az idelátogatóknak?

■ A kemencés ételek a fő specialitásaink, amelyek elkészítése nem is olyan egyszerű. Nekem például egy évembe telt, mire a kenyérsütés fogásait jól meg tudtam tanulni, noha régen anyáról lányra szállt a tudás. Ha a vendég úgy kívánja, programot is szervezünk: kirándulást lovaskocsival a nemzeti parkba vagy traktoros kalandtúrát, de szerveztünk már csapatépítő versenyeket is.

■ Kik látogatnak el Önökhöz?

■ Jól kialakult törzsvendégkörrel rendelkezünk, akik a gyümölcsöt

is tőlünk veszik, és a lekvárjainkat is ők vásárolják meg. Szívesen látogatnak hozzánk kisgyermekes családok, baráti társaságok is.

■ Milyen szerepet tölt be a gazdaságukban a Kamra-túra program?

■ Nagyon jó kezdeményezésnek tartom. Ennek hatására kezdtem el a lekvárfőzést és ez indította el bennem, hogy egyre több terméket készítssek. A Kamra-túra egy nagyon jó közösség. Napjainkban egyre nagyobb szerepe van az ilyen típusú összefogásnak, hiszen kis gazdálkodóként csak így tudjuk érvényesíteni az érdekeinket. Jó dolog a Homokhátság védjegyhez csatlakozni, hiszen jó marketinggel, megbízható háttérrel stabil piacot tudunk kialakítani, ami minőségi garanciát jelent a fogyasztónak, ezért mi is alkalmazzuk.

BATIZ KÁROLY

Nem hoz nagy változást az ukrán vámmentesség

Nem lesz jelentős hatása a magyar mezőgazdaságra az Európai Unió és Ukrajna közötti társulási megállapodásban rögzített engedmények alkalmazásának. A lapunk által megkérdezettek közül leginkább a baromfipiacban érdekeltek fogalmaztak meg félelmeket azzal kapcsolatban, hogy a lépés esetleg számukra hátrányos lehet.

Gyorsított eljárásban tárgyalta az Európai Parlament és az Európai Tanács azt a javaslatot, amelyet az Európai Bizottság terjesztett elő annak érdekében, hogy az Európai Unió egyoldalú kereskedelmi kedvezményeket nyújthasson Ukrajnának. A csomag részeként vámmentes kontingensek lépnének életbe számos ukrán mezőgazdasági terméknel, többek között a gabonaféléknél, a baromfihúsoknál és a tojásnál is.

Kétkedve fogadta az általunk megkérdezett elemző az Unió segítőkészségét, meglátása szerint ugyanis a lépéssorozat végén ismét a régi tagországok jöhetnek ki jól az ügyletből. Megkeresésünkre Fórián Zoltán, az Agrár Európa Kft. mezőgazdasági és élelmiszer-ipari tanácsadási üzletágának igazgatója rávilágított: Ukrajna jelenleg a káosz birodalma, vadászterület, amelyre többen is szemet vettek. Az egyik ilyen – fejtette ki – éppen az Európai Unió, amely belső piacának növelését zászlajára tűzve próbálja befolyását növelni. A szakértő szerint ez politikai ügy, aminek sajnos számos gazdasági következménye is van. Meglátása szerint a következmények pedig megint csak jellemzően, a közösség új tagjaira nézve rejtegetnek nagyobb veszélyeket. Ezek nagyságát akkor tudjuk igazán értékelni, ha ránézünk a sertésárakra. A vaddisznókban fellelt sertéspestisre hivatkozva indított orosz embargó miatt a közösségben összeestek, míg a világpiacon szárnyalnak a sertéshúsárak. Az ukrán-orosz konfliktus tehát messze túlmutat a két országon. Azzal, hogy az EU vámmentes kontingenseket tervez adni Ukrajnának, leginkább az új tagállamok piacát sodorja veszélybe. Ezen országok ugyanis nem csak közel vannak az ukrán termékek számára – így gazdaságosan szállíthatók ide –, hanem az itteni áruφέleségek versenyképessége is alatta van a nyugati tagállamokban előállítottaknak – mutatott rá. Harmadik kedvezőtlen tényezőként emelte ki, hogy térségünkben a mérsékeltbb életszínvonal következtében alacsonyabb a fogyasztói tudatosság is az Unió nyugati országaihoz képest.

Vagyis amikor az Európai Unió arról tárgyal, hogy egyoldalú kereskedelmi kedvezményeket nyújt Ukrajnának, a viszonylag kis mennyiségek ellenére lényegében a mi piacainkat áldozza fel. Keleti szomszédunk mezőgazdasági lehetőségei hosszú távon egyébként is nagy veszélyt rejtenek a magyar mezőgazdaságra nézve. Fórián Zoltán szerint emiatt, ha szabaddá válik a kereskedelem a közösség és Ukrajna között, hazánk érzékeny piacvesztést szenvedhet el mind az export-, mind a belső piacunk tekintetében. Úgy vélte, mihamarabb partnereket kell találnunk a közös fellépéshez olyan tagállamok között, akiket szintén hátrányosan érintenek az elképzelések. Ilyen lehet Lengyelország, Szlovákia és Románia.

Petőházi Tamás, a Gabonatermesztők Országos Szövetségének elnökhelyettese szerint jelenleg még csak találgatások vannak azzal kapcsolatban, mit okozhat az uniós lazítás. Meglátása szerint nagy problémát okozhat, ha irányvonatokkal elindulnak a gabonaszállítmányok a lengyel, cseh és szlovák piacokra. Ez akkor történhet meg, ha az oroszok nem engednék ki az ukrán árukat tengeren. Ugyanakkor nem tartotta valószínűnek, hogy hazánkba közvetlenül érkezne jelentős mennyiségű ukrán gabona, de a piacainkra ettől függetlenül közvetett módon komoly nyomást tehetnek.

Pótsa Zsófia, a Magyar Gabonafeldolgozók Takarmánygyártók- és Kereskedők Szövetségének főtákará sem tartotta valószínűnek, hogy érdemi hatása lesz a hazai piacra az Ukrajnának szánt segítség. Kukoricát most is vámmentesen lehet behozni, termény és a búza esetében is kedvezményes vám volt érvényben eddig is. Mint mondta, legfeljebb a határhoz közeli településeken jelenhetnek meg kisebb szállítmányok. Az árakat azonban inkább a világpiaci trendek fogják alakítani.

Az állati termékek esetében a februári enyhe, 1,7 százalékos áremelkedést követően a továbbiakban – elsősorban a sertésárak esetében – drágulásra számít a K&H agrárüzletág fejlesztési fősztályának vezetője. Tresó István szerint – noha a jelenlegi politikai helyzet miatt egyhamar nem várható, hogy Oroszország feloldja az Európai Unióval szemben életbe léptetett sertésimport tilalmat, amely februárig mérsékelte az árakat –, március közepétől mégis emelkednek a világpiaci árak. Ennek oka egyrészt a vágósertések iránti igény növekedése, másrészt pedig az, hogy az Amerikai Egyesült Államokban jelentősen csökken a sertésállomány.

A baromfiparban érdekelt termelők és feldolgozók ugyanakkor az eddigieknél is jelentősebb árcsökkenéstől félnek. A Baromfi Termék Tanács szerint a vámmentes importot csak akkor kellene engedélyezni, ha az ukrán termékek megfelelnek azoknak a – főként állat-egészségügyi és állatjóléti – követelményeknek, amelyeket a közösségen belüli baromfitenyésztőknek be kell tartaniuk. A szakmai szervezetnél úgy látják: noha az ágazattal kapcsolatos vámmentes tételek első látásra nem tűnnek nagynak, arra alkalmasak lehetnek, hogy letörjék a baromfipiaci árakat. Mivel Magyarország határos Ukrajnával, e szempontból különösen veszélyeztetett lehet – hangsúlyozta a termék Tanács. A baromfitermékekért egyébként az ukránoktól függetlenül is kevesebbet kapnak a hazai tenyésztők a hazai piacon. Az Agrár-gazdasági Kutatóintézet adatai szerint az idei év első három hónapjában eddig 13 százalékkal mérséklődött hazánkban a tojás termelői ára, a vágócsirke ára pedig hét-nyolc százalékkal esett vissza.

A Vidékfejlesztési Minisztérium (VM) szerint sem lesz jelentős hatása a magyar mezőgazdaságra az Európai Unió és Ukrajna közötti társulási megállapodásban rögzített engedmények alkalmazásának. A tárca meglátása szerint az említett termékekből jelenleg számottevő import nem érkezik Magyarországra. A hazai piac számára pedig jelentős védelmet jelentenek a szigorú uniós növény- és állategészségügyi, valamint élelmiszerbiztonsági előírások, mivel csak az ezeknek megfelelő import termékek érkezhettek az országba. Az Ukrajnából származó, jelenleg vámköteles, jelentősebb magyar import termékek közül a vámkötelek eltörlése a dióra, a melaszra, a napraforgómag olajra, a töltelékanyagoknak használt tollra és a sütőélesztőre vonatkozik. A szójabab, a gyümölcsmagok és a mustármag importja most is vámmentes.

Szükségszerű az együttműködés

A 2014-2020 közötti uniós társfinanszírozású programok idején kiemelt figyelmet fordított a kormány az élelmiszeriparra. A különböző pénzügyi alapokból - a tervek szerint - mintegy 500 milliárd forintot szánnak az ágazat fejlesztésére. Éppen ezért volt fontos, hogy az ágazat stratégiáját is megfogalmazták, amelyben a tervek szerint elősegítik a 2004 óta jellemzően veszteséges ágazat talpra állását. Cél az is, hogy nőjön a kapacitás, és a kibocsátott termelési érték, a jelenlegi 120 százalékos önellátási szintről 150 százalékra. Losó József, a NAK élelmiszeripar és -kereskedelem országos osztályvezetője is azt hangsúlyozta, hogy az alapanyag termelést és a feldolgozást szorosabb együttműködésre kell bírni, mert így érhető el a vidék fellendítése is.

■ Kezdjük az alapoktól. Mi a teendője a szervezetének?

Mint közismert, Éder Tamás országos elnökhelyettes felel az élelmiszeriparért, s a mi osztályunk Tamás munkáját segítve, operatív munkát végez. De hogy egyszerűbben fogalmazzak: munkánk célja, hogy az agrártermelést és a feldolgozást még közelebb hozzuk egymáshoz. Meg kell értetni azt, hogy nagyon nagy az egymásra utaltság, hiszen a hazai agrártermékeknek a hazai élelmiszeripar jelenti a legnagyobb piacot. Az élelmiszeripar viszont megfelelő alapanyag nélkül nem tud létezni. Hál' Istennek, a kormány felismerte azt, hogy az élelmiszeripar révén a GDP-t növelni lehet, miként az exportot is, így a gazdaság fejlesztési céljai is megvalósíthatóak. Ezért, nagyon helyesen, stratégiai ágazattá nyilvánította a kormány az élelmiszeripart, ami maga után húzza a mezőgazdaság fejlődését is. Üdvözlöttük a nemrég meghirdetett öntözési programot is, mivel a klímaváltozás következtében az agrárium késztermék kibocsátása eléggé bizonytalanra vált, viszont az öntözéssel biztosabbá tehető a termelés. Ez pedig azért fontos, mert így az élelmiszeripar is megbízható, biztonságos alapanyagokhoz jut.

■ Minden mindennel összefügg: hazánk – szerintem – ma is agrár-országnak számít...

Egyetértek Önnel, annál is inkább, mert hazánk klimatikus adottságai, a talaj, a föld termőképessége óriási vagyunk, amit csak úgy tudunk jól hasznosítani, ha minél intenzívebb agrárkultúrát hozunk létre. A gabonatermesztők nem foglalkoznak a kertészeti kultúrával, mert ott a nagyobb hozzáadott érték révén az ország gazdasági eredményessége sokkal nagyobb lehetne. Erre a kerti kultúrára egy olyan élelmiszeripart kellene létrehozni, amellyel jelentősen növelhetnénk az élelmiszeripar termékkibocsátó képességét. Húsz-harminc évvel ezelőtt a magyar élelmiszeripar meghatározó szereppel bírt, de sajnálatos módon mára leépült az ágazat. Vissza kell hozni azt a teljesítményszintet, mert már bebizonyosodott, hogy képesek vagyunk rá.

■ Milyen állapotban van most az ágazat?

Ha most hirtelen többszöröse lenne a feldolgozandó alapanyag, akkor az élelmiszeripar nem volna képes a többletet feldolgozni. Azért nem, mert az elmúlt években annyira rossz helyzetben volt az ipar, hogy a beruházások elmaradtak, sok cég pedig, egyszerűen csődbe ment. A rendszerváltás után megjelentek a külföldi szerencselovagok, s a magyar élelmiszeripar több mint kétharmada külföldi kézbe került. A tulajdonosok többsége csak a piacot vette meg, s az ipar fejlesztésére nem fordítottak elegendő pénzt. A szerencselovagok többsége eltűnt már, s aki itt maradt, az komolyan gondolja, hogy a magyar alapanyagra építve erős céget hoz létre, hiszen látja, hogy a magyar alapanyag versenyképes az egész világon.

■ Az ágazat jövedelemtermelő képessége sem érte el a csúcst, sőt...

Való igaz, ez a mutatónk igen rossz. Egy modern kereskedelem jött létre Magyarországon is, amely rányomta a bélyegét az ipar tevékenységére, jövedelemtermelő képességére is. Az ipar – egy hasonlattal élve – a cintányér között helyezkedik el. Felülről a modern kereskedelem nyomja le az árakat, alulról az agrártermelő feszíti a húrt a minél magasabb ár elérése érdekében. Így viszont az ipar nem tudja a maga költségeit realizálni. Az élelmiszerláncok pedig, külföldről hozzák a maguk beszállítóit, nem véletlen, hogy a magyar piacon a korábbi 90-95 százalékos magyar részesedés leesett 70 százalékra.

■ Éppen tíz éve, hogy tagja vagyunk az Európai Uniónak. Mit hozott a tagság az élelmiszeriparnak?

Az éremnek két oldala van. Az egyik, hogy ha azt nézzük, mekkora károkat szenvedtünk el a csatlakozás után a határok eltűnésével, a vámok megszűnésével, és az import árudömpingek megjelenésével, akkor azt mondom, hogy az élelmiszeripar egyértelműen vesztese a csatlakozásnak. De ha hozzátesszük, hogy új piacok nyíltak meg előttünk, akkor már nem ilyen borús a kép. Más kérdés, hogy a lehetőségekkel csak részben tudunk élni. Ezért optimista vagyok abból a szempontból, hogy az élelmiszeripar stratégiai ágazattá vált, s az új ciklusban komoly támogatásban részesül az ágazat.

■ Hogyan tudják segíteni az ipar fejlődését?

Azon dolgozunk, hogy a fejlődés meginduljon, az ugyanis kevés, hogy a kormány stratégiai ágazattá nyilvánította az ipart. Ezért a kormány törvénykezési munkáját segítjük oly módon, hogy artikuláljuk az ipar szükségleteit, és ezt a rendeletekben, a törvénykezésben megjelenítettük. A döntéseknél lehetőségünk van a véleményünk elmondására, és reméljük, figyelembe is veszik azt. Szeretnénk, ha a fejlesztések úgy valósulnának meg, hogy az ipar termékkibocsátása a jelenleginek legalább a másfélszeresére, kétszeresére nőjön. De ehhez közös munkára van szükség.

A legelő veszélyei

„Szent Györgytől Szent Mihályig” – tartja a mondás és a gyakorlat is. Amely jószágot lehet, a gazdák ilyenkor kihajtanak a legelőre. Idén még korábban is tették, hiszen a nagyon enyhe tél után korán jött a tavasz, hamarabb éledtek a legelő. A legelői tartás sok előnye mellett azonban veszélyekkel is fenyeget. A jó gazda mindezeket számba veszi, amikor megtervezi a legeltetés körüli teendőit.

Gazdasági haszonállataink legelőre engedése számtalan előnnyel jár. A mozgás, a legkülönbözőbb társas kapcsolatok és a természetes viselkedés lehetősége állatjóléti szempont, de az általuk nyert jobb konstitúció, élénkebb anyagcsere, jobb petefészkek-működés már a termelési mutatókat is javítja. A napfény fontos szerepet játszik a D-vitamin szintézisben, a friss zöld fű pedig emelkedett víz, fehérje és vitamin tartalma miatt tud a takarmányozás fontos elemévé válni. Mindezeket az előnyöket még részben is célszerű kihasználni, ha csak egy karám vagy kifutó áll rendelkezésre, hiszen a vemhes kocák vagy szárazon álló tehenek gyakran csak efféle szűkösebb lehetőségekkel élhetnek.

A legeltetés vagy karámozás azonban valamennyi állatfaj számára tartogathat nem várt „ajándékokat” is. Itt elsősorban olyan élősködőkre gondolok, amelyeknek valamely fejlődési stádiumban megrekedt alakjai vagy pedig az életciklusukhoz nélkülözhetetlen közti gazdái (pl. csigák, atkák) tavasszal újra élednek, így gazdasági haszonállataink számára paraziták fertőzések forrásaivá válhatnak. Hogy csak néhány példát említsek: hazai viszonyok között jelentős lehet a kérődzők májméltelyes, bendőméltelyes vagy éppen fonálférges fertőzöttsége, a lovak kis strongylidák okozta vastagbélférgessége, a legkülönbözőbb állatfajok egyedeit érintő, kifejezett galandférges és galandféreglárvák által okozott bántalmak.

A parazitózisok egy általános szempontjára szeretném felhívni a figyelmet. Akkor ugyanis „nincs baj”, ha a fertőzöttség súlyos és a klinikai tünetek, a járványtani helyzet egyértelműen felkelti valamely parazitás fertőzöttség gyanúját. Ekkor könnyebb a diagnózis felállítása és a gyógykezelés megválasztása is. Sokkal

gyakoribb azonban, hogy a tünetek csak enyhék, vagy egyáltalán nincsenek, de romlik az étvágy, csökken a takarmányhasznosulás, az elvárt alatt marad a testtömeg-gyarapodás vagy a tejtermelés. Vagyis a gazdasági mutatók jeleznek problémát.

Egy ilyen eset sokkal szélesebb körű kivizsgálást igényel, melynek része kell legyen egy parazitológiai vizsgálat is. Gondolni kell a parazitózisokra minden olyan állatcsoport esetén, mely az istállón kívül is megfordul. Ráadásul a legtöbb említett parazitás fertőzöttség kórhatározása egyszerűen bélsárból kivitelezhető, sem a mintavétel, sem a minta vizsgálata nem okoz nagy nehézséget és a ráfordított költség sem számottevő. És ha a mutatószámok javulnak, már meg is térült a ráfordítás. Csak egy példát említek. Egy kanadai kísérletben közel ezer, legelői kapcsolattal bíró tejelő tehenet kezeltek eprinomectinnel az ellés napján. A kezelt állatokban nem csak a bélsárból kimutatható peték száma csökkent le jelentősen, de a tejhozam is javult közel 1 kg/nap/állat mértékben. Célszerű tehát a tavaszi legeltetéskor állatorvoshoz fordulni, parazitológiai vizsgálatot kérni és megtenni a szükséges megelőző vagy gyógykezelést célzó intézkedéseket.

Legelői környezetben nem szabad figyelmen kívül hagyni a külső élősködők szerepét sem. Az állatokat nyugtalanító vagy vérszívó legyek, szúnyogok, böglyök, kullancsok nedves helyekre, bélsárba vagy éppen az állatok testfelületére rakják petéiket, így szaporodásuk az állatok közelében történik. Az elsődleges bántalmak mellett azonban itt is egy másik problémára szeretném felhívni a figyelmet. Ezek az ízeltlábú élősködők azért is jelentősek, mert nyálukkal vagy fejlődési alakjaikkal bakteriális vagy vírusos fertőzések közvetítőivé válhatnak. Mára már földrészeket átívelő veszéllyé vált a kényelv betegség, az afrikai sertéspestis, a nyugat-nílusi láz vagy az afrikai lópestis. Mindennapi veszély a nyulakat érintő myxomatózis, a kutyák szívférgessége vagy a humán betegséggént is rettegett Lyme-kór. Ez a pár példa rávilágít a repellens kezelések szükségszerűségére. Az állatok testfelülete hatalmas „étkező és búvóhely” a külső élősködők számára. Jelenlétük és vérszívásuk elleni védekezés minden állattartó elemi érdeke.

XXI. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok

Több mint tízezren a NAK standján

Bizony már a kiállítás helyszínét sem volt könnyű megközelíteni április 25-én, a kilométeres sorok végén rendőrök és biztonsági őrök hada teregette a járműveket a tucatsnyi parkolóba. Pedig legalább ennyien biciklivel érkeztek: a kerítéshez támasztott ezernyi kétkerekű út menti látványa pedig több volt, mint lenyűgöző. A Hód-Mezőgazda Zrt. hódmezővásárhelyi expójára az idén is körülbelül hatvanezren voltak kíváncsiak, szinte annyian, mint az összes többi hasonló országos rendezvényre összesen.

Vitathatatlanul ez Közép-Európa egyik legnagyobb állattenyésztési szakkiállítása, a tömegben nem is volt nehéz szlovák, román, horvát és szerb szavakat felfedezni. Természetesen a kiállítók és látogatók zöme a magyar állattenyésztés jelenéről és jövőjéről akart minél többet látni és megtudni. Szerencsére a megnyitó köszöntői, a szokásos beszédektől eltérően, egyértelmű üzeneteket közvetítettek. *Feldman Zsolt*, agrárgazdaságért felelős helyettes államtitkár például figyelmeztetett arra, hogy tenyésztők, állattartók, feldolgozók és kereskedők és a finanszírozó csak úgy maradhatnak életképesek, ha a józan ész szabályai szerint kooperálnak egymással. „Minden erőnkkel az állattenyésztés jövőjének zálogát is jelentő feldolgozóipar megerősítésére fogunk fókuszálni, hiszen ennek a szűk keresztmetszetnek a kitágítása és ennek a területnek a lélegzethez jutása minden mezőgazdaságban érintettnek alapvető érdeke” – tette hozzá a helyettes államtitkár. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamarát képviselő *Éder Tamás* alelnök pedig arról be-

sélt, hogy az ágazat kisebb-nagyobb „lemaradásának” egyik oka, hogy legkorszerűbb fajták és technológiák nem jutnak el hozzánk, részben azért, mert még jelen van a „minden úgy jó ahogy van” szemlélet, de az így gondolkodókat a piac rövid úton rendbe teszi. Ezért is jók ezek a seregszemlék, ahol a minőséget kínálják fel a kiállítók.

A szakmai szemlélő is megállapíthatta, hogy az idei felhozatalon önmagában nem múlhatna a mezőgazdaság jövője. Egyikük úgy fogalmazott, ha az expót négy sarkánál felemelnék, és valahol letennék Franciaországban vagy Nagy-Britanniában, akkor is megállná a helyét, nemhiába volt az állatok bírálatát végző szakemberek között is szép számmal angol, német, francia.

Úgynevezett Show-bírálat, amely állatfajtánként különböző ringekben zajlott, többek között a típust, az arányosságot, a törzshosszt, a nemi jelleget, az egyes testrészek formáit, a lábszerkezetet vizsgálta, de pontokat ért az állat megfelelő mozgása is. A szépet meg még szebbé tette a gazda, ha olajozta a kancája patáját vagy ha nem is hájjal, de babakencével kengette a kocája szőrét.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara különdíját érő, hivatalosan, „Sertés magyar nagy fehér x magyar lapály F1 kocasüldő csoport” is megkapott minden gondoskodást, tenyésztőjük, *Hevesi István* kezében gyakran fordult meg a kendő és az olaj. A mindsenti tenyésztő úgy kezdte a felkészítést, hogy a 150 kandidáló állat körét fokozatosan szűkítette, így maradt végül három és egy tartalék kocából álló csapat, azokból, akik leginkább hasonlítottak egymásra és tudtak együtt „dolgozni” az összeszkokás idején. A fiatal vállalkozó azt mondta, aki nincs itt a versenyen az a piacon sem él: „versenyzünk, hogy bizonyítsunk magunknak”. Hevesi István szerint összefogásra van a legnagyobb szükség, ugyanis félő hogy leépül a magyar sertésenyésztés, nem lesz választék, és oda juthatunk, hogy a hazai piac új urai majd egyszerűen leterelik a kamionokról az előre kiválasztott tenyészállatokat a gazdaságok kapujában. Még vásárolhatók magyar génállományú sertések, de már most nehéz lenne egy hirtelen jelentkező tömegigénynek megfelelni. Hogy mennyire valós a veszély más állatfajok esetében is, azt jól példázza a kamara másik különdíját elhozó, 1477-es számú „legszebb magyar merinó jerke” *Sebők Mihály* tenyészetéből. A magyar merinó juh létszáma ugyanis annyira lecsök-

kent, hogy a kormányzat tervei szerint, 2015-től védettséget élvez. A történelmi gazda a tenyésztési és állattartási kedv sorvadására csak egyetlen adatot mond: 1980-ban a magyar merinó kiváló 20-22 mikronos gyapja ugyanúgy 320 Ft-ot ért a piacon kilogrammonként, csak akkor abból még 36 liter gázolajat lehetett vásárolni.

IMPRESSZUM

NAKlap, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara lapja
II. évfolyam 5. szám

Kiadó és alapító: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, Györfly Balázs elnök • **Főszerkesztő:** Böle István • **Marketing, PR és kommunikációs igazgató:** Fekete Zsannett Zsuzsanna • **Címlap:** Süveg Áron • **Fotók:** Prág Ferenc, Schmidt Andrea, Süveg Áron, Gyulai Tóth Zoltán, Pelsőczy Csaba • **Szerkesztőség:** NAK, 1119 Budapest, Fehérvári út 89.-95. Telefon: + 36/1 802 6148 • **E-mail:** ujsag@nak.hu • **Hirdetésfelvétel telefonszáma:** NAK, 1119 Budapest, Fehérvári út 89.-95. Telefon: + 36/30588 5429 • **Nyomda:** Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft. • **Felelős vezető:** Majláth Zsolt László • **Terjesztő:** Magyar Posta Zrt. Hírlap Igazgatósági Hírlap Értékesítési Osztály, 1089 Budapest, Orczy tér 1.

ISSN 2064-308X

A hirdetések és egyéb reklámkiadványok tartalmáért a kiadó felelősséget nem vállal.

A projekt az MNVH Elnökségének értékelése alapján a Nemzeti Vidékfejlesztési Program Irányítói Hatósága jóváhagyásával valósult meg.

Magyar
Nemzeti
Vidéki
Hálózat

AMENNYIBEN LE- VAGY FELIRATKOZÁST SZERETNE INTÉZNI A NAKlap-PAL KAPCSOLATBAN, KÉRJÜK, HASZNÁLJA AZ ÜGYFÉLKAPUT (<https://ugyfelkapu.nak.hu/ugyfelkapu/>) VAGY KERESSE FALUGAZDÁSZÁT.

Hogy a juhágazat krónikájának fényesebb lapjai jöhetnek, arról a kiállítás részeként tartott XXX. Juhásztalálkozón esett szó. A megnyitót tartó Kis Miklós kamarai alelnök szerint a juhászatnak komoly jövője van, és már túl van az uniós csatlakozást követő mélyponton. Az ágazatot az EU-s és magyar támogatási politika, illetve a magyar földbirtok és földhasználat szabályozásával lehet támogatni, hiszen legeltetés nélkül nincs juhászat. Kis Miklós szerint a szakképzés is stratégiai ügy, és ebben, mint ahogy a többi kérdésben is számítani lehet a NAK együttműködésére.

Segítségét és információkat a Kamara kiállítási területén is igénybe vehették a gazdák és a látogatók. A „NAK-falu” kellős közepén, egy működő eredeti Hoffer traktor pöfögésére vonzotta a látogatókat. Az intenzív mezőgazdasági termelés hőskorának szimbólumát 11 faház ölelte körbe, ahol már inkább a mai irány, a minőségi kézműves élelmiszerek serege mutatta magát. Szalámi, bor, gyógynövény, zöldség: mindegyik egyedi és kiváló minőségű.

Az egyik, kamarai lakot a sajtosok vették birtokba. Farkas Imre Algyőről, először „fünyírásra” kapott egy kecskét, abból fejlődött a mai 100 állatból álló csapat. A kecske tejére jellemző, hogy minden aroma érezhető benne, amit az állat megevett, ezért bár a fenyőtől a rózsáig mindet megrág, mégsem lehet szabadjára engedni. Egyébként „jó fejek”, barátságosak, mondja a gazda, és a gondoskodást bő tejjel hálálják meg. Sikertörténet a kopáncsi Bozóki Máriaé is. Két éve még három tehén tejtét vitte a szegedi Zrínyi utcai kispiacra. Azóta 17 állatot fejnek naponta, a tej és tejtermékek készítése és kiszállítása állandó feladat. Az állatok rideg tartásban, télen-nyáron a mezőn élnek. Házi sajtjuk nem oltással, hanem forralás után ecettel készül és a vevők kívánságára ízesítik: így van fokhagymás, diós, oregánós, lilahagymás. „Fut a szekér” most már növekedési gondok elé néz a gazdaság.

„Tanácsal, információkkal természetesen tudunk segíteni.” Ezt már Kispál Ferenc a házigazda, a NAK Csongrád megyei Szervezetének elnöke mondta, és a kiállító terület fő sátrára mutatott, ahol a falugazdászok és referensek álltak rendelkezésre. Főleg a fiatal gazda támogatások és a földbizottságok ügyében érkeztek kérdések, de a szakképzési lehetőségekről is sokan faggatták a kamara embereit. A megyei elnök szerint a standot felkeresők nagy száma visszaigazolása az éppen egyéves NAK munkájának, egyfajta szimbolikus születésnapi ajándék.

Az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok rendezvénye kezdi kinőni a területét, akkora az érdeklődés. Ezt a szervezők fogalmazták meg így és ezzel alighanem a látogatók is egyetértettek. A sok mai gonddal küszködő, de nagy hagyományaira méltán büszke ágazat számára talán ez lehet az egyik derűlátásra okot adó tényező.

KÁDASI BALI CSABA